

308727 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3 } చెన్నపట్టణము 1916 నం॥ మే నెల 3 వ తేది బుధవారము } NO 27
 సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వత్సర వైశాఖ మాస శుద్ధ ప్రథమం. } సంచిక ౨౭

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకవర్షాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

355 మొదటిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది.
 వైద్య విద్యను బోధించు అనేకవర్షముల వైద్య శాస్త్రములకు గల సహజముల వరసర వైద్యమును శిష్యా శిష్యానులను పాఠించక నడుపు వైద్యము వైద్యశాస్త్రములనుండి సత్యమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచమునది సమస్త వైద్యవర్తములను పాఠముగ నంగ్రహించితిమి చదువరులు ఈపత్రికా మూలమున గ్రహించగలరు. వైద్యసాహస్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి చికిత్స చేయు మార్గములను, వైద్యవిశేషములను లేకనే వైద్య వృత్తియందు లేజనము సామాన్యవ్యక్తులను కుడర్చుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.
 చందా నం॥ 1-8 1-4-0 అం॥ విడిసంచిక రు 0-6-0 అం॥
 డాక్టరు కె. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి., (హామకతి) 98 ఆస్వాపిరీధి మద్యము

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణం

[కవ్య కావ్యము.]

వ్యాసుడుగార్చి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండే? కులభేదములేలకలిగి? భర్తయు లేదని యెట్లు మార్పునొందే? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాట? ఈ మొదలగు విషయము లన్నియు యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. కరకురామచరిత్రము, శుకరచక్రవర్తి మొదలగునారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కడల ప్రవాహ బుద్ధిబలములే బ్రహ్మచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపతిని విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై చుంచుచుభిప్రాయము నిచ్చియున్నాము. తెలిమిగుండులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిందు క్యాతికా లై యుండుచుండుచున్నది. 900 పుటలు కల 4-0-0 ఆర్కు తముప్రతి 6-0-0 కర్పులు కేటె. కలయకవారి విద్యావహుడే గ్రాహయ్యుడు. 26
 (4-12-14) జనమంచి శ్రీమద్విశ్వరూప, రెణగువండికుడు, ముద్రిణిపల్లె పైకూర్కూరు, కడప

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్నిదినముల వరకు మాత్రమే విద్యార్థులకు కావలసిన డ్రాయింగు బుక్కులు, ఎస్కర్ పైజా బుక్కులు, స్టూడెంటు నోటు బుక్కులు, ఇటాలియన్ నోటుబుక్కులు కలర్, బాక్సులు, డ్రాయింగు ఇన్స్ట్రుమెంటు బాక్సులు, పుట్టరాళ్లు రబ్బరుతుండ్లు మరియు అనేకవిధములైన సామానులను సరసముగా దొరకును వలయు వారలు క్రింది అడ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో, ఆనందా ముద్రాలమాధికారులు, హైదరాబాదు.

ప్రపంచ చురుకైన

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరినరాయ్ త్రమరావు, ఎం. ఏ. శైలిమలభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాకర్తకి జరుపించికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుచుము లేదు. సిద్ధముయిన సంచిక పి. పి. గా వంతులము బయటపాడు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (7) 145, కాలవీధి, మదిరాసు అని వ్రాయుడు.

304 కాటోల్ పాడరు

నల్లూరి, చీమలూ, ఈగలూ, పిచ్చులూ మున్నగు క్రిమీలను బట్టించు భయంకరమైన వలెనవును. డి. 1.1. ౧. 0.2.2

కాటోలు వత్తులు

కోమలము, ఈగలము నశింపజేయును, పారదోలును 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి 12 మోటోరీయన్లములను చీమలను, పడకటిండ్లయందు నల్లూరి, ఈగలను, పుస్తక పేటికలను చివలనునుండి కాపాడును సోలుమెట్టెలు:- టి. హర అండ్ కో. 1-11, స్ప్రింగర్స్ట్రీటు, బార్నిటా, మదరాస్.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY. of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాదాపీడితులకు వరము: ఐనొడిక సహితమైన డా॥ పి డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

తపశుభక్తి రక్తములను జనించువాడ్యములకు కీరీటమునంటి మందు. జడపులను, మచ్చలను, గండములను తుండను, పాతబొట్టలను అశ్శేచిధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

కనావధిసార్వభౌల్లా గుణ మిచ్చుట నిష్పంకీయుము, సహజమైనను మధ్యవర్తినియ అన్నివిధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పొడిబొడవదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యైవంబుధమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 రోజులవర ముందుటకు 4 బొట్టల బుడ్డిలతో అర్చులమును.

ప్రాప్తి:- పి. డి. సావంత్, ౧౪౪. చననవాడి నం ౨ బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తేలుమందు:- తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదగునటులు చేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 అ.

అమృతాంజనము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబుశెట్టి వీధి, బార్నిటా, మదరాసు.

5 కలిపినదికాదు. ముగంధపుష్పముల కనుము. నానామధియములను
మరిక ననునారముగనో యుండును. శీతతాన్వియము వండుకతి

1-8 ... 0-8-0

" ... 0-12__0

... 2-0-0

0-1-0

వి. పి. చారి ప్రశ్నోత్తరము.

శ్రీ సుందర్య : డాక్టర్ ఆరు కమిటీ

152

2017-18

— మహాత్మా ఫురుషా త్రివిధాః,

సం 29, ప్రైవేట్ కార్ రోడ్, భూపాలగిరి

వృత్తాంతలేఖలు

అమలాపురము వార్తలు.

(వ్యక్తియ విశేషముల యొద్దనుండి)

ప్రస్తుతము.

అమలాపురం ఏప్రిల్ 30. — మాపురమున జరగా...

తక్కిన విద్యార్థులుతోబాటు మాతృభాష యగు...

అసంతరిత వారి పాఠశాలను గోరుచు గంభీరముగ యో...

ఈకందాళ నుబ్బారాయణుడు గా రీపదవి కర్తవ్యమును...

అట్టి పంతులువారి సలహాను బొందుము క. ను.

అందుచేత పంతులుగారు వ్రాసిన వాటికంటె నివృత్తికిని...

నూడ బరసీ నుమగ దాను నిగ్గయించుకొని దానికి టిప్పు...

1909-1910 సం॥ గను తిరువారవిచ్చిన పరిశోధనాదు...

అంతకు దాదాపు ముగిసిన పరిశోధనాదు యితరులచే...

ఇన్ని విధములచేత క. ను. రాయచుగారి భాషాభాషా...

మాపురము విద్యార్థులు కొందఱు ఈనెల 20వ తేదీన...

శ్రీమంత్రి పాపించిన యుద్ధవిధి: — బంగళ దేశమునందు...

జూబులు

I

నెల్లూరు మండల విద్యాసభ.

అయ్యా,

నెల్లూరుజిల్లా విద్యాశాఖ ఉపాధ్యక్షుడు ప్రదర్శనము...

నెల్లూరు ఆంధ్రుడు.

II

ఇన్ కంప్లీటు సెకండరీ స్కూలు మండపేట.

అయ్యా

మా గ్రామమునందలి కొంద గదారస్వరావులు చందా...

కాని యీ రెండు సంవత్సరములనుండియు పిల్లల జీతము...

ఈసంవత్సరము అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు స్కూలును...

ప్రస్తుతము ఆరవతరగతి వరకు చదువుచేయుచున్నది.

అట్టి పంతులువారి సలహాను బొందుము క. ను.

అట్లు చేయించుట నీసంవత్సరమునలేనే మనము...

శ్రీ యోధిలాషి.

మేలు కొలుపు.

ఆంధ్రనాయకులారా, మేల్కొనుడు. నాలు గయిదు ఓనములలో నాంధ్రమహాసభ కూడ బోవు చున్నది

ఆంధ్ర విద్యార్థుల మహాసభ.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు రిరెండు ఎక్. ఆంధ్రమాగా రిట్లు మామే వ్రాయుచున్నాడు. ఆంధ్రవిద్యార్థుల ప్రథమ మహాసభ 9, 10, 11 తేదీ లను కాకినాడ మెట్లాకన్ హైస్కూలుసంఘ దత్తమండల ప్రశిద్ధులగు ప్రిన్సిపల్ జే. పి. కోటిలింగం ఎం. ఎ. ఎఫ్. ఎం. యు గారి యజమాన్యమున జరుగును. ప్రతిభులు ప్రేక్షకులు, ఆమోదము, సభను విచ్చేరుపాఠికులు.

కార్యక్రమము.

9 వ తేదీ నుంకల రాము మధ్యాహ్నము 1-2 ప్రతి నిమిషముక్రమము, పందెములలో పాటుపాడువారి యొక్క యు శామములపట్టి సిద్ధపర్చుట. సాయంకాలము స్నాన్ము వ్యాసము పరిక్షింపు.

10. వ తేదీ బుధవారము. ఉదయం 5-8 ఉద్యా హ్నము 12-2 స్నానిక సభయొక్క కూటము రక్ష్యము. సాయంకాలము 8-10.

యూ 11 తేదీ గురువారం ఉదయం 7-10 ఆహ్వాన సంఘా ధ్యక్షుని ఉపవాసము. మహాసభాధ్యక్షుని ఉపవాసము. కార్యదర్శి గారి ఉపవాసము. వద్యములు మధ్యాహ్నము 1-3.

తీర్మానములు.

సాయంకాలము, 5-8. ఉపవాసములు, బహుమతులు సభాధ్యక్షుని ఆంధ్రోత్సవాసము.

II

ఇత్యుహాసభ, మే నెలలో ఆంధ్రమహాసభలో కూడ సమావేశము గావలెనని ఇరిగరు తీర్మానింపబడి సాతశాల లన్నిటికి ప్రచురము చేయబడెను. ఈసభ ఆంధ్రసభయొక్క చివర రెండు దినములలో విద్యార్థులకు బహుమానములలో సుగుటు కేర్పాటుచేయబడి పందెములు మున్నగునవి జరుగ బడును తరువాతకండ తేదీ బుధవార ప్రిన్సిపల్ జే. పి. కోటి లింగం ఎమ్. ఎ. ఎఫ్. యం. యు. గారి యజమాన్యము క్రింద విద్యార్థుల మహాసభ జనకజననటుల ఆహ్వానసంఘ మువారు తీర్మానించిరి.

ఈసంవత్సరము ఆహ్వానపత్రికలు వెలువడు సరికి పాత కాలము గొన్ని వేసవి నెలవుల నిమిత్తము మూయబడెనని వివరలవించుచు గాన ఆట్టిపాతశాల విద్యార్థులు ఎవ్వరైన మా మహాసభకు రావద్దేసినయెడల వారు ఆహ్వాన సంఘా ధ్యక్షునికి ముందుగానే తెలిపి యుంకియెడల వారికిగడ దగు యేర్పాటు చేయబడును. ఆలాగుననే యిపుడు ఆచర్యగియై పాతశాలకు పోతుండ పరీక్ష పరీక్షకులయముగా కృషి చేసెడి విద్యార్థులనుగూడ ఈసభకు రావలెనని కోరియెడల వారును రిగిం బుజేశ కుసుముతో తెలిపినయెడల వారికిగడ తగుయే ర్పాటులు చేయబడును. ఈమహాసభ కాకినాడ మెట్లాకన్ హైస్కూల్ భవనమును సమావేశమగును.

చెల్లూరు బోర్డు పాతశాల.

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురములో చెల్లూరు గ్రామి యం దిర కలమునుండి తాటియాకువాడిలో బోర్డు పాత శాల యుండెను. ఆ పాతశాల నుంచి యభివృద్ధిలో నున్నది. చాలమంది విద్యార్థులు చదువుకొని బాగువడుచున్నారు. భవన నిర్మాణమునకై పితాపురం రాజావారు రూ. 50000 పాట గ్రామ రామబ్రహ్మం గారు రూ. 3200 ఇటుకలను ఇచ్చివారు. గ్రామ మునము నూనె కేంకటరత్నం గారు రూ. 18000ను ఇచ్చివారు. బోర్డువాగు రూ. 20000ను యిచ్చివారు. ప్లాములు మున్నగునవి తగినాక పట్టు తెలియుచున్నది గాన కేటివరకు తుపాటులు పోగొంభము కాతెను. ప్రస్తుతి మీపాతశాలకున్న యింట్లో గాలి వచ్చుటకు చిలులేదు. వేసవి కాలములో విద్యా ర్థులు మాడిపోవుచున్నారు. వర్షాకాలములో చీకటికి కాణి తు. పుస్తకములు కనిబడనే కనుబడవు. ఇక చదువు సంధ్య లెక్కడిది? కితాకాములో వచ్చుగా నుండును గాన మాయి ము కాలక్షేపము చేయవచ్చును పాతశాల గానపోతే ఉపాధ్యాయులు కిట్లించెదరు. మామా పాతశాల గాన లెక్కలు గాన పయిం వాగిన ఆవందరృపాలలను గాక పోయినను ఉపాధ్యాయుల భయముననో మామ విద్య రాక పోయిన మూర్ఖులగుదునును భయముననో శ్రమపడి చీకటి యింట్లో చదువుచున్నారు. తాలూకా బోర్డువారు నెలకు రూ. 300 కంటకు అద్దెమాడ పోయిచున్నాడు. కావున విద్యార్థి కాదులను, తాలూకాబోర్డువారును వెంటనే భవన మాను నిర్మించి మా విద్యార్థుల కష్టములను తీర్చి విద్యాదానము చేయ పాఠికులు. ఒక విద్యార్థి.

బృందావన శ్రీ సమాజము.

11 - వ వార్షికోత్సవము.

గతనెల 15, 16 వ తేదీ లందు బృందావన శ్రీ సమాజ కర్ధంతి కృష్ణజిల్లాలోని ఎట్టేట్టుకలక్తరు యు. రామారావు పంతులుగారిభార్య శ్రీమతి, కల్యాణమ్మగారి యజమాన్యము క్రిందజరిగినది తత్సమయముననే తేదీయాంధ్రబుహిందూబాలికా పాతశాల బార్జి కోరోనేషను లోయరునెకిండరి బాలికాపాత శాలలోని బాలికలకు బహుమతులొసగబడినవి. ముమారు 40 వందలశ్రీ సభ సలంకరించిరి. కొంతవడి విసోదములైన తరువాత, బృందావనపుర శ్రీ సమాజపు స్వేచ్ఛరి శ్రీ సమాజ మయొక్కయూ ఆపాతశాలలయొక్కయూ రిపోర్టులను చది వెను. అంతట “ ఎగ్రిసనాసీకరాలు బాలికలకు వెండిగిన్నె లను, కొండపల్లి బొమ్మలను, పుస్తకములను పంచివెట్టిరి. పిమ్మ టను బాలికలకు కులచదారలద్దలను శారీరముల కం ద రికి కండ్లు తాంబూలములను ధూరాళముగా పంచివెట్టబడినవి. బాలికలకు స్పెషల్ బహుమానము లిచ్చిన గోదావరిజిల్లా ప్రేజిడి డిప్యూటీకలక్తరు పండిత శాగేశరావు పంతులుగారికిని

బెజవాడగోత్రము ప్రిన్సిపల్ కోర్టుడిప్రీప్టు మునము సోమంతి నీలకంఠంపంతులు గారికి మాజిల్లాలో కొంతకాలము వలెన పోలిసిక్కుటరుగా నుండి కేర్తి శేషులైన పి. గంగా చార్యులుగారి కత్తి కట్టితుగు నుండరత్నగారికి కృతజ్ఞతా పూర్వకముగావందనము లిప్పించబడినవి. పిమ్మట శ్రీవిద్యాభి మాను లగు శేంకగావాయుడుగారుగారికి వందనము లిప్పించిరి.

బర్మా నూనె కంపెనీ:- యూ. కాంతు యాంతు. బర్మా నూనె కంపెనీగోన్న 70వందలఅమెరికా కులివాండ్లు అధిక జీతములతోతరు తగవులాడి పరిగ మునుకొని అమెరికాకు పోవు టుకై రింగునానకు వెట్టిరి.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీరు:- ఏప్రిలు 10వతేదీ ఇం గ్లాండుకు బులుదే:- స్టీరుకు తపాటు ఇంగ్లాండులో మొన్నటికిమొన. పంచివెట్టబడినది.

వల్లింగుల ప్రభిష్ఠ:- బొంబాయినుండి మే 14-వతేదీని వల్లింగుల ప్రభిష్ఠ గారు ఇంగ్లాండును బోవుచున్నాడు. ఆగస్టు నెలలో యిండియాకు మరల వచ్చెదను.

వాతావరణ సీత

1916 సం. మే నెల 3-వ తేది.

మతములు.	మే నెల 3 వ తేదీ, ఉదయము 8 గంటలనుండి ఆంధ్రవిద్యార్థుల మహాసభకు వచ్చినవారి సంఖ్య	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.	
		ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.	ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	29.707	91.482.0	...	0.44	0.85
వాల్తేరు	29.786	96.881.6	...	0.06	0.94
కాకినాడ	29.748	101.882.8	...	0.18	0.69
బురగు	29.732	101.681.8	...	0.11	0.68
గుంటూరు	...	105.280.8	...	1.11	0.67
విజ్ఞాన	29.724	120.781.1	...	0	0.44
మద్రాసు	29.784	94.878.1	...	0.02	0.63
డెలూరు	29.738	94.978.4	...	0.10	0.75
శాగపట్టణము	29.828	92.581.1	...	0.08	0.75
గోలండ్	29.790	88.977.4	0.2	11.18	11.00
తిరువంగిపురము	29.791	90.580.2	...	8.77	5.43
కొచ్చిక్క	29.807	92.180.7	...	8.89	5.78
శ్రీకోట	29.805	93.480.1	...	0.89	4.46
మంగళూరు	29.806	93.881.8	...	0.39	1.50
కొంబాయి	...	...	...	...	...
హైదరాబాదు	29.733	107.685.2	...	2.90	1.09
అనంతపురము	...	106.180.8	...	0.14	0.66
కర్నూరు	29.718	107.880.7	...	0	0.98
యన్నాం	29.748	...	85.2	...	0.18
డెలూరు	29.730	109.385.5	...	0.04	0.56
తెంగుళూరు	29.750	93.071.0	...	0.61	1.64
కొడైకలూరు	22.775	69.855.7	...	2.94	4.80
ఉదకమండలము	28.998	74.053.2	...	1.86	8.02
కోయంబత్తూరు	29.770	98.274.8	...	0.55	1.94
వెల్లూరు	29.742	102.975.0	...	0	1.38
నీలము	29.770	108.078.9	...	0.56	2.88
తిరుచనాపల్లి	29.757	104.581.7	...	0.21	2.13
పుదుకోట	29.755	99.079.4	...	1.91	1.66
మధుర	29.746	100.981.8	...	2.09	2.67
తిరువల్వేరి	...	...	...	1.54	8.11

బుగాకొభాతపు ఉత్తరమునను, తూర్పునను, కొద్దిగను చెప్పి తీరమునను దాని నమూనమును ముక్కుగను వాయు భారము తగ్గింది తూర్పుతీరమున నేటి యుద్ధమునుండి వైరుగాలి కొద్దిగావీచుచున్నది. మధ్యమెన్నెసెతి అధికము. చెప్పి తీరముండుతప్ప ముముముకంటె ఎక్కువ ఇక్కడ రాత్రి పడితేగ్రూటల నేటిని ముముముకంటె 2 డిగ్రీలు కలుగును. కడవలో నున్న 109 డిగ్రీలు.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

యోధాశ్రేణుడు జనరలు పైటన్.

వెర్ననువద్ద ఫ్రెంచి సేనానాయకుడు. జర్మను యుద్ధాహిలీల నోడించినందునకయి గొప్ప సైనిక నాయకుని లీయనకొసంగబడినది.

బ్రిటీషు సార్లమెంటు

ప్రభువుల సభ.

గురువారము, మార్చి 80

ఆర్థిక విచారక సభ.

సర్ జే. డి. రీసుగారు:— హిందూదేశపు ఆర్థిక సంగతిని గురించి విచారించుటకు వియమింపబడినదన్న సంగతి యొక్క యేర్పాటును గూర్చి యేమైన తెలియునా?

చేంద్రశేఖరగారు:— ఈ విషయమునకు సంబంధించిన యిటుకాకమును వాకింకను చేరలేదు. కాని, హిందూదేశమున పరిశ్రమలనింకను అభివృద్ధిచేయుటకు గల అవకాశమును, అందులో విశేషించి మొట్టమొదట ప్రాంతముల ధనమును ప్రాధికరణము నుపయోగించుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయుట, తరువాత ప్రభుత్వమువారు సాంకేతికవిద్యలో శిక్షణ పడవలసి, కొన్ని పరిశ్రమల విషయములపై చేసిన మాఫ్రటులను, ధన సాహాయ్యము చేయుటలను, ఇప్పటికి తిరుయార్థి కపధనికి బంధముగాని యితరమార్గములవలన, ప్రాంతాధికారులు తుదిగల సదుపాయములను విచారించి నిర్ణయించి తీసికొనుటకుగాను కమిషనరులకు కోరబడినది వాడు తెలియుచున్నది.

బ్రిటీషు వారి బాగ్దాదు దండయాత్ర.

వెర్ననువద్ద ప్రభువు: కేరళవర్షానికి వాడి వెడలతెచ్చు తీర్మానమునకు, ఇప్పుడు టెల్-ఎల్ అమరాల్లో మట్ట దింపబడి బ్రిటీషు సేనానాయకులదాలోచనచేయెదా? లేక కారణమేమిటి? లేక అతడు మెసాపాటేమియాయందలి సేనల సర్వాధ్యక్షుని ముఖ్య సలహాచి దాడివెడలెనా? ఈ ప్రాంతములో ప్రమాదశక్తిగాని అకస్మికంగాని యపజయము కలుగునెడల, బ్రిటీషువారి గౌరవము చెడిపోవును. యూరోపులోనే కాక ఆసియాలో కూడ తామే జయించియును తురుష్కుల చెప్పుకొనుట కలకాశము కలుగును. తెనరల్ బౌస్సెండు మూడు పటాలములలో వెళ్లవలసినపోటికి ఒక పటాలమైనను లేకుండ వెళ్లియు తెలియుచున్నది. అతడు 380 మైళ్ల దూరము పోవలసియుండెను. మార్గము అతిగొడవగాను కడలి నయేర్పియ ఈలోపల మూడు యుద్ధములు జరిగినను, వానిలో రెండటి దానియందును ధయంకరములును అయినను, వానిని గురించి బ్రిటీషు ప్రకటనయైనను ప్రకటింపబడలేదు. తొలిరుటకు నిల్చిలేని యుద్ధములైనను నిర్భయముచేసికొని మూడుది:ములు హోరాహోరము పోరాడి, బ్రిటీషు సేనలయొక్కయు ప్రాంతసేనలయొక్కయు క్రితపరంపరల సంకరించి. తెనరల్ బౌస్సెండు ఒక ఫిరంగి కాని ఒక కైదీగాని పట్టుకడకుండ నడికలుకు 40 మైళ్ల దూరము లేన సేనలను వెనుకకు కొట్టుకొని వచ్చినవిధము ఆర్థిక మైన సాంగ్రామిక వాతచక్రమును నూచించుచున్నది. వెర్న విషయకములైన యేర్పాట్లు సంతృప్తికరముగ నున్నవి కాదు

న్యూనతా అధికారములు వినియున్నాము. కాని, సంగ్రామమునా విషయ మింతటికేమియు వివరము. ప్రభుత్వమునకు ప్రస్తుతస్థితి నాకుగతదో? వాలోచించుచున్న రని మాత్రము తెలియుచున్నది. ఈ స్థితికి వారినోపే కారణము. వాకి సం గ్రామ విషయ విజ్ఞానము లేకపోవుటే కారణము; కా జకేయో ద్యోక్షులును పాలనోద్యోగులును సంగ్రామ యాజమాన్యము వహించుటే కారణము. వారేదో యొక యొకే పథమును ముందులించి దాని ప్రకారము సర్వమును తీర్మానించుకొని, దానిని జరిపుడముగా కొనసాగించుట కెంతయును కావలసిన యేమైననో యేనావికునో యడిగెడి పద్ధతియే యీ స్థితికి కారణము. ఈ చిన్న చిన్న దండయాత్రలన్నియు ముగిసినా తరువాత సాంగ్రామిక కార్యనిర్వహణ, రాజకీయ కార్యనిర్వహణ ప్రతిభల ప్రాణము లాడి దాదమూడుటను వారి కధికారములేదు. ప్రభుత్వమునకు బోధ్యములే వాని క్యయమైన ముద్రేకలు గనుక, ఈ ప్రశంసలబట్టి వచ్చుల ముఖ్యుడగుచున్నాడు. సేటికల ప్రభువా పీత వృత్తి కైగని యంతగా పనిచేయుటలేదు కాని, ప్రధాన మంత్రి కొక బాలు మాత్రము వ్రాసి యున్నాడు. కొలది కాలములోనే దానిని ప్రకటింపట కనుజ్జయియ్యబడినది తెలచుచున్నాడు. అందలి యపకేళమే గ్రహించబడి యుండవలెదల, లూనిసిటీయూ నోకు టార్పి డోడెబ్బమై తిగిలి యుండవలెను; దాదాపుగా యుద్ధనాకం నెట్టును కాకుండ యుండును ఇప్పుడు పంపబడిన సహాయసేనలకు మరల సహాయసేనలు కావలసివచ్చును. ఇదియే మెసాపాటేమియూ యందలి యప్పటి స్థితి. సహాయసేనలు సర్వసంసిద్ధములై తెనరల్ బౌస్సెండును చేరుటకు వత్తుములై యున్నా నే కానితెలుదేలి యుండవలెను. బాగ్దాదుదండయాత్రకు తెనరల్ బౌస్సెండు కారణమేమో తెలియగోరెదను. ఆ యుద్ధముదేశ ప్రకారము సేన యంతసామగ్రి సురక్షమో తెలిసికొనుట కానునో నేమైన ఆలోచనచేయవలసిందా? అది యట్లు జరగనియెడల, ఆపదగపగసేంక దగిన యీ వ్యతిరేకఫలములకు వెనుకకుపోటి ప్రభువును ఈసభవారు గుర్తింపవలసియుండును ప్రభుత్వమువారు పూర్వముకంటె నెక్కువ గు విషయములను వినించుచుండవలెను.

వలింగునుప్రభువు:—ప్రశ్నకు సంబంధించి సంతకము మాత్రమే జవాబుచెప్పెదను. తెనరల్ బౌస్సెండు దండయాత్ర నుపక మింక పూర్వము ఏమైన సలహాలను చేసినందున యెడల, అది సేనాధ్యక్షునికి పంపబడి యుండును. అప్పుడు సర్ జాన్ నిక్సన్ సేనాధ్యక్షుడు. అట్టిపలనా చేయబడినట్లు యాభివృద్ధిచేయున కేమియు తెలుపబడలేదు. ఈదండయాత్రకు తెనరల్ బౌస్సెండు కారణమేమో కాదు. మెసాపాటేమియూ యందలి సేనలకుధ్యక్షుని యొక్కయు హిందూదేశప్రభుత్వము వారియొక్కయు పరిహారకారము మాత్రమే ప్రభుత్వము వారిదండయాత్రసంగీకరించి. సేనాధ్యక్షుడు తెనరల్ బౌస్సెండుతో వాలోచించినదియు శనిదియు వాడు తెలియను. దండయాత్రకు పూర్వము తెనరల్ బౌస్సెండు నకును సర్ జాన్ నిక్సన్ నకును నడుచు

జరిగిన చర్చనగూర్చి ప్రభుత్వము వారి కేమియు తెలియదు. పోలటు జనులయొక్క యాకాలములో గత విషయములనుగాని భవిష్యత్విషయములనుగాని జేసినను సరే విడిచి పోడించుట ప్రభుత్వమునకు కల్పిత భంగము. ఫిబ్రవరి 16-న తెనరల్ బౌస్సెండు సాంగ్రామికారము హిందూదేశ కార్యాలయమునండి యుద్ధకార్యాలయమునకు మార్చబడినది హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారితోను వారిసాంగ్రామిక కార్యాలయ ఆలోచించి, యుద్ధ కార్యాలయము వాతప్రతిభాధికారి నుండియును సమర్థముగాను. మెసాపాటేమియూ యందలి ప్రకటన గురించి చెప్పబడియున్న సంగతులను మరల ప్రస్తావించి గోరెదను. అచ్చటి బ్రిటీషు సైనికులను పైదండ సైనికులను చూపింపగల్గినట్లయితే ప్రపంచమునందు చురచుట చూడబడినవానికిని తిని పోవునవికావు. (కరతాళనధ్యయన) ప్రజాశ్రేయముకొరె ప్రశ్నల కనుగ్రహములైన ప్రశ్నలకు తరము లియ్యవలసిన వాడేమిటిని. జరిగినదాని విషయమై ప్రభుత్వమువారు తమకు జవాబు దారీ లేదని తెప్పించుకొనగోరుటలేదు. రహస్యరక్షణాధికారి యక్కడలేనయ్యెను వచ్చినట్లయితే ఎంతటి నూత్నపరిక్ష చేసినను ప్రభుత్వమువారు జవాబుచెప్పటకు సిద్ధముగనున్నారు.

మిట్టెలు ప్రభువు:— ఇట్టివిషయములను గోల్లముగా నుంచుట కొంతకాల కవిత్వమేకాని ప్రారంభదశయందలి విషయములకు కొంతకాల ప్రకటించి యుండవచ్చునని తెలుచెదను.

ప్రూప్రభువు:—ప్రకటనల పేరుతో కేమి ప్రకటించబడినదో? వాడు తెలియదు. ఆ పోరాటముయొక్క తీవ్రతను ప్రముఖతరబట్టియే కాక, మన బంధుమిత్రులందరితో యందు తిరుగుకొని యున్నాడు గనుక, విషయమును ప్రకటించబడవలెనెడి కోరిక నాకును నున్నది. యుద్ధములో ప్రతి పందర్బతుండును, స్థిరబంధువుగల సేనాధ్యక్షుడో నాకా సేనాధ్యక్షుడో కార్యోన్మహిమనుకు బలసానుభూతిచాలవని మొఱు తెల్పుచున్నా. క్షిపాలకాధికారులు వానిని బలంత తెల్పి పంపుట కర్వసాధారణమని నేను నిర్ణయముగా చెప్పగలను. ప్రభుత్వమువారి చర్యల నికమీద విమర్శించడము కొన్నిచో, వెర్ననువద్ద ప్రభు విషయమును జ్ఞప్తియందుకొనుట ఉండెడిది.

సానిన వార్తలు

దీపములను వెలిగించుకాలము:—మే 3-4 వ తేదీలను 6-8 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

కాలమానస్థితి:—నిన్నటిదిన మధ్యాహ్నము 94.8 డిగ్రీలు అధమాష్ణము 79.2 డిగ్రీలు.

నందరాను సుహృదసభ:—చెన్నపురి కల్ప విద్యాలయమునందలి నైనుభాస్యము కడవి భారతీయునకే యియ్యగలయునని మదగాను మహాజనసభవారు గవర్నరు గారికి తంలివార్త పంపిరి.

గ్రంథస్వీకారము:—బల్లారి పండిత కె. నుబ్బి వ్యాఖ్యకాస్తులవారిచే రచించినది ఈ గ్రంథము కె. కాశ్రీ. అందు పన్ను వారితో ప్రకటించబడిన అంతుతో కాటకము మా కార్యస్థానమున కందినది.

హోకోర్టు:—సి. కృష్ణమగారు హోకోర్టు బెంచీకి మార్చబడుటవలన వారి స్థానము స్వామి కాజుకోర్టు ఫిఫు జడ్జిగా ఎక్కిరిస్తేటకు జరగగానున్న సి. ఇ. ఓడ్డెమ్మగారిని నియమించెదను.

బంకూరా తొనుపు:—బంకూరా తొనుపుకి గాను ముద్రానుండి తుమ్మలకొమార్తెగారి మాపేట రు. 8-0 లు పంపిరారు. వారితోసేవనాను రు. 4-6. అందులో మాకు పంపుటకు మి. అర్ధరకమునను పోస్టేజి 0-1-6 కర్పయినదని తెలియజేయుచున్నాడు.

సహిత ప్రభువు:—మ్యూసర్రా అను స్త్రీయలో సహిత ప్రభువు గారు రణరంగమునండి కలకత్తాకు పోవుచున్నారు.

అలహాబాదు ముగంతులు కళాశాలయందు ఆర్థిక కాశ్రుపండితులుగా నున్న ఎ. ఆర్. బర్హటుగారికి అట్టిపదమయే బొంబాయిలో లభించినది. వారు కొద్దిదినములలో ప్రయాణమై పోవుదురు.

బిరోపా మహా సం గ్రామము

నలుమేరను బొగ్గు స్త్రీమరును పోరాడుట.

బిర్లాండులో గంద్రగోళము—అధికారులు జూర్జు తీసికొనుట.

విప్లవములు లొంగిపోవు చుండుట.

(రైలు విజృంభణ)

ఇంగ్లాండు

బిర్లాండులో తిరుగుబాటు

నిరుసిమపక్షపు దురాగతము.

జాతీయవాదుల కోపము

సింధు మే 2:—మే ఒకటవ తేదీన హిందూవేళ క్యర మర కార్యదర్శి రాజప్రతి క్రిందితః తిరుగుబాటు పంపుచున్నాడు:—ఆతః 21 వ తేదీన ఒక జర్మను నలుమేరను దచ్చిరర్త కపుస్తీయకు నేషనులో ఒక స్త్రీమరును బిర్లాండులోని పడమటి భాగమునకు వచ్చింది. నలుమేర నుండి సర్ కోజు కేన్సు టుడిగెను. ఇతడివ్యధు బండిభాగాల నున్నాడు. మాయ నేషనులో వచ్చిన స్త్రీమరును బిలిషునాక అపేక్షిస్తాడు. అది తరువాత ముగిసిపోయెను.

గంద్రగోళము.

24వ తేదీన డెల్లిను గగరమునందు వెడ్ల గంద్రగోళము జరిగినది. నీరుసిమ పక్షముల బంటుమీదపడిరి. బలము పయోగించి వారు పోస్టాఫీసును పట్టుకొని, వార్తా కేంద్రమును కొట్టివేసిరి. గగర మందిరమును, స్వాతంత్ర్య మందిరమును, తదితర మందిరములను, స్త్రీమరు మైదానమును, విద్యోమము పట్టుకొని, వారకాదులకు వ్యతిరేకము నైపులకు కదలమెదలకుండ నిరోధించిరి. ఈ గంద్రగోళము మరికొన్ని ప్రాంతములకు కూడ వ్యాపించి వది. గాల్వే, ఇన్ను కార్తీల జిల్లాలలో ముఖ్యముగ నెల్లరి జరిగినది. కిలర్నీ, కాన్పూరు, గోరీ, జిల్లాలలో కూడ గంద్రగోళము జరిగినదట. అసలు డెల్లిలో కొంతనేనున్నది. వీరికి ఉద్దేశము, 24వ తేదీన కరాచినుండి 25 వ తేదీన బెల్గాంపునుండియు, 26 వ తేదీన ఇంగ్లాండునుండి యు నైపులకువచ్చిరి. స్త్రీమరు మైదానమును, స్వాతంత్ర్యపు మందిరము నైపులకు విద్యోమమునుండి పట్టుకొనిరి. నక్సలి కిధి ప్రాంతమునందు రాష్ట్రాధీనిని. అది విద్యోమములకు ప్రధాన నిలయగా నున్నట్లుండి నందున ఆ పీధి ప్రాంతమును నైపులకు చుట్టవేసిరి.

మిలిటరీ ప్రభుత్వము.

బిర్లాండులో మిలిటరీ ప్రభుత్వమును నెలకొల్పి సర్ బాను మాన్యులెను నేనాధిపతిగ నియమించిరి. డెల్లిలోని స్థితిగతులు బాగుపడుచున్నవని వారు తెలియజేసిరి. విద్యోమ నాయకులలో నొకడగు కన్నోలిచంపబడినట్లు తెలియుచున్నది. మరియొక నాయకుడగు పీయన్న చేతులు జోడించుకొని లొంగిపోయెను. నక్సలి కిధి రాష్ట్రాధీని ప్రాంతములనుండి విద్యోమములకు వచ్చి లొంగిపోవుచున్నాడు. ఇతరులకు 707 మంది బందీలైరి. వీరిలో కొంతెను మరికొంతెను కూడనున్నది. ఇన్నునుకోగా ఇంకను విద్యోమముచేతులలోనే యున్నదట. అక్కడికి పరాతి, ఆర్థిక సేవయు, 4 అంగుళముల ఫిరంగులను పంపించిరి. గాల్వేలో విద్యోమ ముకలుబడి పోవుచున్నవట. మరియొక ప్రాంతమునందు స్థితిగతులు మా మూలగా నేయున్నా.

రెడ్డింగు

బిర్లాండులో జరిగిన గంద్రగోళమును తరువత్యమునా రును, పరిజలలో చాలభాగమును ఆ సహించుకొను చున్నారని రెడ్డింగుగారు కామన్సువర్గలో నుడివిరి.

చాలంటిరుల సాహిత్యము

డ్రోమిడార్డ జాతీయవాదంతోను ఆయుధములను ధరించి దొరతనము సాహిత్యమునకు వచ్చిరి.

నాయకులు లొంగుట.

డెల్లిలోని విద్యోమ నాయకులు లొంగిపోయినట్లు బిర్లాండు నేనాధిపతియు రివార్డుజేసిరి.

ఒక నలుమేరను

మాతృవేషముతో వచ్చుట

లండను మే 1:—మాతృవేషము తేసికొని ఒక నల్ మేరను వీసంగతిని తెలియజేయుకనే ఉత్తరసముద్రములో నాండో అను బొగ్గుపడకమీదబడెను. మాండోమీద ఫిరంగులు స్వరక్షణమునకై ఆమర్చబడినవి. సత్వేరము తోకబా డించుకొని సాంపాపువరకును మాండోనుడ ఫిరంగులను బాదుచేసెను. బొగ్గుస్త్రీమరుమీద నొకరికి దెబ్బకొనినది.

అల్పర్పరా కుమారుడు

లండను, మే, 1:—చాలకాలమునుండి త్రోపులకు వికిత్తన చేయించుకొనుచుండెన అల్పర్పరా కుమారుడు ధూ ర్తిగ నయమైనది. త్వరలోనే వీరు ఎప్పటికలెనే నాకాదళ ములోని కేగి పనిచేయుదురు.

నలుమేరను దురాగతము

స్త్రీమరులకు యంతుట.

లండను, మే, 1:—టీపు బ్రిటిషుస్త్రీమరు నాడో అను నార్వేస్త్రీమరును నియోలారను అను స్త్రీమరు దేశము పడమను సత్వేరమునుండి. టీస్ట్రీమరులోని కళానులు రక్షింపబడిరి.

బెలిజియము కళాశాల

లండను, మే:—అస్సెర్డుకందలి బెలిజియ కళాశాల యందు డీనిగాను ఆర్డరులియోనో స్విత్తుగారు బెలిజియ కళాశాలకు మేధువుగా ఎక్కుకొనబడిరి.

పార్లమెంటు ఎన్నిక

విలియం హిట్టెల్బిగారు కొయాలిషను క్యాండిడేటు గను విలియంబూసిగారు క్లాస్సునందలి బ్యూట్టుబరీభాగ మునకు స్వతంత్ర క్యాండిడేటుగను నియమింపబడిరి.

మెండినానెములు.

ట్రెయ్యుఫ్రిక యట్లు వ్రాయుచున్నది—మెండినానె ములకొటకు మెండి విశేషముగా గావలసివచ్చుచున్నది. ప్రస్తు తము చలామణియగుచున్న నానెములన్నధిరి కొంచెముకటకు ఆటంకకటకు ముంది. యుద్ధము యందుకంటె యిప్పుడు మూడితలు మెండినానెములు చేయబడుచుండగా, నోట్లు కూడా విశేషముగా నాడబడుచున్నది. నోట్లు దగ్గటకుండు కొనుటకు నులభముగానుండును గనుక జనులు ఎక్కువ:గ యు దగ్గర నుండుకొనుచున్నాడు.

ప్రాచుర్య

ప్రాచుర్య జర్మను రంగము.

ప్రాచుర్య మే 2:—వీలిహర్ష ప్రాంతమునను, ఆర్థో నులోను గనుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. మ్యూజానది ఎడమ భాగమునకు పరాను సానములమీద జర్మకులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను వేసిరి. మ్యూజానది కుడితీరమున పిరంగుండ, రామం టు, మీద అగ్నివర్షము కురిసింది. వెడ్లకు ప్రాంతమునందు ఏప్రిల్ మాసములో పరాను విమానములు జోరుగవెసేసేవి. అవి కేతుగ్రహములలో 31వ తేదీనాటికి పరానువారిని ఆరు విమానములు నవ్వమైనవి.

ఆంగ్లరణ రంగము.

జనరలు హేగు ప్రకటన.

లండను మే 2:—ఆంగ్ల సేనాధిపతియగు జనరలు హే గుగా రిట్టుతెలియజేయుచున్నాడు.—నిన్న రాత్రి కారెన్సినద కేతువును ఒకగని ప్రేత్తి యనముదటి కందకములకు వచ్చు

ము కలిగింది. కానివారి పరాతేసనవచ్చి యెరించ లేదు. లూనుకు దక్షిణమున బాంబులు వేసివారు. ఎరించి మే ముకకుగొట్టితిమి. కేతువుగని ప్రేత్తియట్లు యత్నింపగా కాన్సెన్కోలో మేమును మరియొక గనిని ప్రేత్తితిమి. ఆంగ రులోయనఫిరంగులు కేతుస్థానములను బాదివారి కందకములు ధ్వంసము చేసినవి. ఈ ప్రస్తుతాంతమునందు ఫిరంగులయుద్ధము జోరుగా జరిగినది. నిన్న యెదుసారము విమానముల పోరాట ముజరిగినది. రెండుజర్మను విమానములకు పడగొట్టితిమి.

మరియొక కథన

ప్రాచుర్య మే 2:—వెడ్లనువద్ద జర్మకులకు గొప్పపరా జయము కలిగినది. మార్తోయవద్ద జర్మకులు దట్టముగ కను చీకటికళ ముట్టడించిరి. పరానుఫిరంగులు, మరఫిరంగులు వారికి తగిలిన క్షేత్రచేసే చాల నవ్వమును కలిగినవి. ఎరించినప్పు డెల్లిను పరాజయము కలిగింది. మామినివద్ద ఇట్టే యెరించినప్పుడు కూడ వారికి చాలనవ్వము కలిగినది. 804 కొండ, వాకోటలమీద వారుజోరుగ అగ్నివర్షమును కురిపించు చున్నార.—మెట్టుచుట్టునున్న మందుసామగ్రి నిలయములమీ దను రైలుకేంద్రముల మీదను పరానువిమానములు బాంబులు వేసి ధ్వంసముచేసినవి.

దుష్టా

జర్మనీలోని రష్యా ఖయిదీలు

ఆహారకవార్తము.

హైదరాబాద్, మే, 1:—రష్యాదొరతనమువారి విజ్ఞానము ననుసరించి జర్మనీలోని రష్యాఖిదీల విభిన్నమై స్వీడకు అధికారులు బ్రోలెడు ఆహార సామగ్రిని జర్మనీకి పంపియుచున్నా.

రష్యా-జర్మను రంగము.

పీటర్ గ్రాడు మే 2:—రష్యావారు అగ్నివర్షము కురి పించుచున్న ను నరూజునర నున్ను వైరుతిభాగపు కందకముల నుండి కేతువును బయటకు వచ్చుటకై ప్రయత్నించిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు రంగము

ఆంగ్లేయ ప్రకటన

లండను మే 1:—ఆంగ్లేయాధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నాడు:—ఈజిప్టు జిల్లాలోని సారెమువద్ద సంగతి సందర్భములు మామూల స్థితికి వచ్చుచున్నవి. మనము మోఘా రాను పట్టుకొని ధారాగానుండి విమానములవైవెళ్ళి కేతువుల మీద బాంబుల వేయుచున్నాము. బహరియాలోని ప్రజలు వివజ్వర పీడితులై తిండితిప్పలతోక మాడిపోవుచున్నవారిని బాధపెట్టుచు కొలదిపాటి కేతువు లింక నచ్చటనున్నారు.

జర్మనీ

జర్మను దేశపు స్థితి

ఆహారపుకరవు.

లండను మే 1:—ఇటీవలనుండి కొలొనువాసులకు వారు ములో పోషమాంసముకంటె ఎక్కువ సప్లముచేయరి ఒక జర్మకుపత్రిక నుడువుచున్నది:—సి. ఎం. గజట్టుకత్రికి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా సేనలు.

లండను, మే 1:—ఇటీవల ఇటలీవారు పట్టుకొనిన కేయియంది ఆస్ట్రీయా నైపులలో 700 మంది 16, 18 యేండ్ల లోపువారు. తక్కినవారికి 35 యేండ్లకు మించియున్నారు.

టర్కీ

టర్కీ రష్యారంగము.

పీటర్ గ్రాడు మే 2:—దేశవర్తకు వైపురంగమునందు కానకు నైపుల టర్కీనైపులను పడమటికొలుకు తుంపిరి. బాగాదు వైపురంగమునందు ముఖ్యమైనకేతు సేయకు పడమటి ముఖముగ రష్యువారు తిరిమి, ఫిరంగిదళములో నొక భాగము ను, బోలెడుమందు సామగ్రిబండ్లను పట్టుకొనిరి.

రవీంద్రీనాథ తాగురు గారు:— సర్ రవీంద్రీనాథ తాగురు గారు 6వ తేదీ కుక)వారము నాటికి రంగూను పట్టణ మనకు బోవుచున్నారు.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

మెట్రీయా మెకానికల్ సొసైటీ.

లాహోరు మే 2:— మెట్రీయా మెకానికల్ సొసైటీ (వాయుమన్నది - లాహోరునందు నీలయన అసెంబ్లీ నగరముగా నున్న రాయబహదూర్ బాలకృష్ణలాల్ గారు లాహోరు వైద్య శాస్త్రమును తెచ్చి నెంట్ల కర్మము మెట్రీయా వ. ఎం. ఎస్ గారికి బహు మెట్రీయా మెకానికల్ సొసైటీగా నియమించబడిరి.

గొంబాయి రాష్ట్రమునకు

తెలంగాణ మే 1:— సామవారమునాడు బాలగంగాధర తిలకుగారు కాంగ్రెసు సమాధానమునూర్చియు, తిలకు బాప్తిస్టా బెర్నికాగ్గరి హోటరులూర్చియు, కాంగ్రెసు భాగమునూర్చియు తీర్మానము పరిపాలించిరి గత సారి ప్రకటించబడినది. ఈ తీర్మానమునకును ఈ యాద్యమునూ జాతీయవాదులు, మిశ్రవాదులు ప్రత్యేక తరగతులను సంబంధించినది కాదనియు, మార్క్సిస్టులు తేలులాభముల కొరకు అగత్యమైనప్పుడు భారతీయుల కందరికిని వికమత్యమును సూక్ష్మముకే ఇది ఏర్పాటుచేయుట దీని దనియు తిలకుగారు వచించిరి. అదిగా అందఱును గలసి రాజకీయాది వివిధవిషయములను సంస్కరణమేమైన సాధ్యమైయెడల గానిని యోచించి అనుచరింపఁ జేయుటకే యీ యాద్యమును ప్రారంభమైనది. జనులు శాంతియుతులే గాని జాతీయవాదులుగనుక వారికి జాతీయవాదాభివృద్ధి కావలయును. నిరంకుశవాదులు జాతీయాభివృద్ధికేమైన మంచియుపాయముల జూపునెడల జాతీయవాదులు వారిలో నేకీధరించి పనిచేయుటకు సిద్ధులైయున్నాము. మిశ్రవాదులు యభిప్రాయములకును జాతీయవాదుల యభిప్రాయములకును ఎంతటి భేదములైన నుండవచ్చును. కాని ఈ రెండుకక్షలవారు తమ భేదాభిప్రాయములను మఱచి తాము గోరుచున్న మహాశక్తియునకు తాముదముగలసి ప్రయత్నింపవలెను. చోయిసారి సభకుండును పాదించబడిన సవరణ మిదియే. జాతీయవాదులను మిశ్రవాదులను వికమత్యముగలిగి తానుదముగోరు జేతాభివృద్ధి కొరకు కలసి నాటు పడుట కంగీకరించిరి. బెర్నికాగ్గరు తిలకుగారు చెప్పిన విషయములను బలపరిచిరి. తరువాత గంధీగారు హిందూవానిలో నుపన్యసించిరి. గంధీగారు తేజస్వీయ జేరినవాడు కాదు. సాధ్యమైనన్ని సంస్కరణలను శ్రద్ధతో, బరిశీలించి విజ్ఞానము సంపాదించవలెనని వారు బెర్నికాగ్గరు సభకు వచ్చిరి. రెండు కక్షలవారును ఇప్పుడు సమాధానపడి వికమత్యము నొందుటకు సమ్మతించు ఈ ప్రణాళికల నూన గంధీగారు ప్రత్యక్షముగా బెర్నికాగ్గరునందుండ గోరుచుండిరి. తిలకుగారి తీర్మానమున వారును అత్యుత్సాహముగో బలపరిచిరి. ఈ వికమత్యమును గొనియాడుచు గంధీగారు గంధీ రోపన్యాసము గావించి సభ్యులు సుత్సాహపూర్వకముగా గాజేసిరి. వీరి కావల అసేమలు తీర్మానము అంగీకరించుచు సభ సమించిరి.

మూయబడిన జాతీయ పాఠశాలలను నుజుల తెతముటకును, జేతాభావ శత్రువును గ్రంథభావముగా సంపాదించుచేయుటకును తీర్మానము లుపపాదించబడినవి ముగింపబడినవి.

పరీక్షప్రశ్న కాగితములను దొంగిలించుట.

ఇద్దరు విద్యార్థులను పోలీసులుగా వివరణచేయుట. కలకత్తా మే 2:— మంత్రీసాని పక్షము బోధించు కర్మము గ్రీన్ గారి మందరమునందు జేరి పరీక్షప్రశ్న కాగితములను దొంగిలించినవారిని బంధింపబడిన యిద్దరు కుంగజేత వైద్యకళాశాల విద్యార్థులను పోలీసు దిప్రూటీకమిషనుకు వివరణచేయుటగా వివరణచేసిరి. వారివిషయమై వైద్యకళాశాలాధికారుల శిమచర్య జరుపఁజూగో తెలియజేయఁ జేయఁ జేయఁ.

రైలువేగ్రేవరుమీదను గార్డుమీదను కేసు.

బొంబాయి మే 2:— ఈ దినము గిరిజా శంకర వైద్య గారు తెచ్చిన కేసు సమీక్షించు వసునంది బొంబాయి బలోదా సుధ్యయిందీయ రైలువేగార్డు విస్కాటును, ఇంజన ద్రోహులు పుట్టునును నాణ్యగత గాజధాని మేజిస్ట్రేటుగోర్తుగా హాజరైరి. తాము చెప్పెడి విషయములను వివర గార్డును ఇంజనద్రోహులను తన్ను కొట్టి తిట్టి అగ్రముగా చీరుతరులు టైలనకు చోటులేని ఒకబండిలో బడచేసి ఒకబాటసారికి కన్నము గలిగించినయే గిరిజాశంకరవైద్యగారి కేసు. తమ చాగ్గులవారందు వైద్యగార్డులు చెప్పిరి. వైద్యగారును

తమభార్యయును. ఒక బాటసారిని చాగ్గుగోరు ప్రేమను నుండి బయటపెడిరి. వారిబండిలో ఇరవయ్యే 9 నుండి యొందరి. వైద్యగారును వారిభార్యయును ఎక్కినతరువాత మఱి ఐదుగురు రెక్కిరి. బండి కదలబోవుచుండగా రైలువేగ అధికారులు ఆ బండికితెలుపు తెలిపి నుటి 9 నుండిని బండిలోనికి ప్రోసిరి. ఈ బండిలో 28 యరు లేరి. వాస్తవముగా 10 నుండిమాత్రమే యాబండి నిర్మించబడి యుండెను. తరువాతి వైద్యప్రేమ నులో ఎవ్వరును ఈ బండిలో నెక్కలేదు. వైద్యగారు బండినికి ప్రేమనుమాట్టరునును, గార్డులను బోధించిరి. కాని వా శిమియును పుకలేదు. బండి కదలుచుండగా వారి బండి నిలుపుట కేర్పాటుపఁబడియున్న గొలుసును కట్టుకొని లాగెను. బండి నిలిచింది. గార్డు ఈ బండికిరద్దు రాకయుండే ద్రోహు పరుగెత్తుకొనవచ్చి వారి తాను గొలుసునులాగిరిచి చెప్పగా విని వారు మెడపట్టుకొని బండిలోనుండి కిందికిపడి రైలువేగ్రైలుల యొద్ద పడవనెను. వారి శిమిచుండగా మొదటి యిద్దరు పడికి రిత్తే నాణ్యమైయెట్లు గాని వీరువైద్యకేసు. ఇంతలో రెండవ యిద్దరు వచ్చి వారిలో, వీరివీరి పట్టుకొనకలక పాటు జేయుచు మొదటి యిద్దరుతో చెప్పెను. వారి మఱలలేని బండిలో నెక్కి దాదర్ ప్రేమచర్య బండి నిలుగ గాని దిగివచ్చి యిద్దరులపైను తెలిసికొనగోరెను. యిద్దరులు మఱల వానిలో నగవులాడి పేరుచెప్పకుండిరి. బండి బల్బును ప్రేమచర్య నిలుగనే వైద్యగారు బండినికి ఒక డాక్టరురద్దును ప్రోదలించుచుండిరి. కాని యింతలో రెండవ యిద్దరు వచ్చి వారి బండి దిగినిరుక ఆటంకపఁచెను. తరువాత, వారి ట్రాఫిక్ సూచకం తెంకురద్దుగాయి యిద్దరుల పేరులను తెలిసికొనెను. కొంత విచారణ మై వెలక కేసు వాయిదా వేయబడింది.

హోస్టల్ వాసు మాతృ కేసు.

కాళి మే 3:— కాళి జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రాజెక్టును తరపు సాక్ష్యముల ప్లెట్రీ విభాగాను జామీనుమీద బంధించిరి. పరీక్షచంద్ర బోసును నెమరాని కోర్టుకు పంపించి.

వెల్లింగ్టన్ యుద్ధసహాయ నిధి.

ఉదకమండలము మే 3:— డివిజన్ సార్జెంటు జ్యూరము శేరుమన్నుమనలను ఈ డివిజన్ ఏర్పాటు చేయబడిన ఆట సెమైబరు మాసము 23వ తేదీనకు విలిపి వేయబడింది.

తెప్పను సాక్ష్యము చెప్పెను.

యూరప్ మిషనును ఒక నెల ఖయరు విధింపబడుట.

కలకత్తా మే 3:— అత్యాయముగా తెప్పను సాక్ష్యము చెప్పిందని నేరము మోడబడిన డేవిడు డోల్బర్నాక్ అను యూరోపియను మిల్లు అసెంబ్లీ కేసునందు ఆలియాను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పిరి. ఈ కేసు గాలిదాని పీకారీ సంబంధమైనది. వారసత్వము సలుచివిజనము మేజిస్ట్రేటు విచారణ కాలముందు తుపాకి కాల్యుబడిన వేలక ద్రోహులను చొంపాని స్నాపపు కొట్టుకొనకలక బోవుచుండెనయే చెప్పెను. మోర్గోర్డునందు ద్రోహులను దొరనాని విచారించు సత్వము తానే తుపాకి కాల్యుబడినయే అప్పుడు ఆలియానుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఎరుట అబద్ధపు సాక్ష్యము చెప్పివానను నేరమునై పట్టుకొనబడితినియే డోల్బర్నాక్ చెప్పెను. తరువాత యిద్దరు వాగ్గులను తీసికొనబడినవి. విచారణ కాలముందు తనకు వేయబడినవికల్లు తనచునన్ను కలరకతది తా నెట్లు చెప్పితినిని అరడవెను. ఏదో ఒకకోర్టులో యిద్దరు అబద్ధపుసాక్ష్యము చెప్పెనని తీర్మాంది కోర్టువారు వారికి ఒకమాసము తైను విధించిరి.

అంగ్లో ఇండియను సేన.

అలహాబాదు మే 3:— అలహాబాదునుండి అంగ్లో ఇండియను సేనలో జేరుటకు పంపబడిన 9 నుండియో మొదటిసారి పోవునా రిదినము క్వెటరు బయటపెడిరి. రైలువే ప్రేమచర్య చాలమంది పురిజనులు వారికి వీడికొని నియ్యటకు చేరిరి. ప్లాటుఫార్ము మీద గర్వముగో తిరుగుచుండి సేనాం జేరుటకు పోవారికి ఎగతాళిగా తెల్లని పక్షి యొకలిచ్చుచు కొందఱు దొరనానులు పరిహసించుచుండిరి. రెండవ కర్మాయము పోవుచు ఇక కోర్టు కాలములో బయలు జేరుతును.

పోర్టు నెంట్లు జార్జి గెజెట్టు

గోదావరిజిల్లాలో ప్రస్తుతము పోలీసు నూపుంజెంట్లు గానున్న వెస్సే వెలు ఫిడ్డెరాయి లింగ్ పోలు రాయుగారిని కృష్ణాజిల్లా పోలీసునూపుంజెంట్లుగా నియమించిరి.

నల్లంబాకము వేదాంతము రామయ్య గారు కడపజిల్లా ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

అనంతపురము జిల్లాలోని భర్తవరమునందు దగ్గురాయి నన్నె అనర్థులు రామాయణము వెంకటసుబ్బయ్య అనర్థులు గార్లు ప్రత్యేక న్యాయాధికారులుగా నియమింపబడిరి.

“ది టైంస్ కోర్టు” అను అమెరికా ఖండపు మాసపత్రిక ఫిబ్రవరీ ప్రతినిగాని, ఆసి నెలల ప్రతులనుగాని యిండియాలోనికి తీసికొని రావనదని దొరతమునా రాజ్ఞాపించిరి.

సుందరము కృష్ణముత్రిఅయ్యు అనర్థులు గారు కర్నూలు జరలు మ్యాజిస్ట్రేట్ కృష్ణుగా నిర్ణయించ బడిరి.

రామబహదూరు సత్యవాద న్యాయకారాములు ప్రసాదరావుపంతులుగారిని అనంతపురము ప్రెజిడెన్సీ కలెక్టరుగా నిర్ణయించిరి.

గుంటూరుజిల్లా బోర్డు (వెస్టిండొలు గారు మల్ల శేరు పురములో గోమనకేథలిక్ శుశ్రూషకులైన శేరశంకు జి.వి. ఫర్ మానుగారిని నర్సారావుపేటతాలూకాబోర్డు అనపున జిల్లా బోర్డులో నోక సభ్యునిగా జేర్చుకొనిరి.

మదరాసు కలెక్టివ్ కాల్యులను ఛార్జులగు న్యాయ మూర్తి ఓల్డఫీల్డుగారిని మదరాసు కలెక్టివ్ కాల్యులను సాధారణ సభ్యులుగా నియమించిరి.

బైడిపాటి సుబ్బారావు పంతులుగారు తిరువేలూరుండి కావేలికి, కేలంబరు వైద్యనాథరావు అంగ్లము గారు కావేలి నుండి తిరువళ్ళూరుకు మార్చబడిరి.

ఆదినికొలయు భీమేశ్వరరావుపంతులుగారు బరంపురము నుండి చిత్తూరుకును కోకా సాంబశివరావునాయుడుగారు చిత్తూరునుండి బరంపురమునకును మార్చబడిరి.

వె.యూ. వెంకట సుబ్బారావు పంతులుగారు రామ చంద్రపురమునుండి యలమంచిలికి, మంయ్యగారు మంజుళాధర రావు అనర్థులుగారు యలమంచిలినుండి రామచంద్రపురమునకు, మార్చబడిరి.

శ్రీవైకుంఠము రామస్వామి అయ్యు కృష్ణాకయ్య అనర్థులు, అనంగడ్డునుండి బెజవాడకును, తెలంగానూరు రామచంద్రకాశ్రమము నరసింహమూర్తికాశ్రమ అనర్థులు గారు బెజవాడనుండి అనంగడ్డుకు మార్చబడిరి.

తాలూకు క్యూరారావు అనర్థులుగారు మందవూరునుండి భీమవరమునకు మార్చబడిరి.

తాడ్వారి భుజంగరావుపంతులుగారు నూటీనుండి కాల్వలనకును, కాల్వల అహమ్మేరావు అనర్థులుగారు కాల్వలనుండి నూటీకి మార్చబడిరి.

న్యాయపతి బలరామదాసుగారు బాపట్లనుండి విశాఖ జిల్లానునకును, మాకుశేరి వీరస్వామిరెడ్డిగారు విశాఖజిల్లానునుండి బాపట్లకును మార్చబడిరి.

మంగివాల్మడి నర్సింలు అసెంబ్లీయు ఇన్స్పెక్టరుగా నుండిన చెండేరావుచేంద్రారావుగారికి వెలవొనగబడింది. వారి స్థానమున యదవల్లి నూర్తప్పి కాళముగారిని నియమించిరి.

గంజాములో అసెంబ్లీయు ఇన్స్పెక్టరుగానున్న ఎర్రెడ్డు ఆర్థుర కాగ్లెపురుగారు ఇక్కడల్లి నర్సింలును మార్చబడిరి.

వి. వెంకటరామయ్యగారు వార్తరక్ డిస్ట్రీట్ నర్సింలు అసెంబ్లీయు ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

గంజాము వార్తరక్ గతి రేజరుగానున్న బి. వి. జోశ్ కర్వరారావుగారి కర్నూలుదోసి కేంజీ మార్చిరి.

వై. వారికారాయణరావు, మొదటి తరగతి పర్యయ గుగారు మరల విశాఖజిల్లానునకు మార్చబడిరి.

ఆర్. రాజగోపాలాచారి మొదటి తరగతి నూర్తర్వ జరుగారిని గోదావరిజిల్లాకు మోవల్ నూటీవై నియోగించిరి.

పి. ఏ శ్రీనివాసాచారి మొదటితరగతి నూపునై జరు గారు గుంటూరుకు మార్చబడిరి.

విశాఖజిల్లాను మొదటికలనూరునుండి కె. ముల్కీపూర్ణయ్యగారు తిరువల్లెలిజిల్లా అసెంబ్లీయు మోడికలు, కానిటరీ ఆఫీసుగా మార్చబడిరి.

నల్లంబాకము:— నల్లంబాకము అయ్యుకలనల మార్చి నెలకు వచ్చిన ఆ గాయము రూ. 16,41,875. ఎక్సెస్ నెల ఆదాయము రూ. 23,92,800.

లండను మే 1:—ఆంగ్ల సైనిక శిబిరమునందలి విశేషములు డిల్లీ వార్తాపత్రమున నున్నవి. — ఏప్రిల్ 21, 22 వ తేదీలను పోవుపైకి పటాలమున 27 తేదీ డిల్లీ ను పునీలీకు పటాలమున ప్రోగ్రెసులో పోరాడినది. అత్యంతము రెండురాత్రుల కిందట శత్రువులు స్వాధీనము చేసికొనిన కందకములను మరల పునెరు పటాలము తిరిగి పట్టుకొనిరి. రెండవపటాలము శత్రువులను ఎదిరించినప్పుడు వారిని వెనుకకు గొట్టితిరిగి జయప్రదముగ చూపుడించినది. ఆరెండువందల గజములదూరము వెళ్లుటకు మారాపురమేరపటాలమున కన్నయోగంటలు పట్టినవి. బురద పట్టముగ నున్నది. దెబ్బతిగిరి సైనికడంబు చిక్కుకొనిపోయెను. తడిగా నుండుటలను తామాకందకమునకు అపేక్ష లేదని జర్మనులు తెలిపిరి. ఇది ఎంత పరిహాసపాత్రము. రెండు రోజులు వారు తంటాపడి ఇక్కడ ఎంతో సరూపము చేసికొని తిరిగి విడిచిపోవుటకు కారణ మేమి? దానిని చదివినట్లుట 'కొక్కటే' కారణము. మారాపురమేరకు వచ్చినను వియము కొని మిదపడి తిరుముటయే 600 గజములదూరములో దెబ్బతిగిరి పడిపోయిన ఒక పైకికుని తెచ్చుటకు ఒకరు 6 గంటలు తంటా. పడవలనీ చచ్చినది. తిరుగు బురద భుజములతోన వియ్యవలకు తీసికొనివచ్చి అగ్ని పన్నము కురియుచున్నను దానిలోపడి యెట్లునో దరిచేరి. తెల్లవారుజామున పట్టికి వారు అనిచిపోయి చచ్చిరి. ఒక పైకికునికు కాలిలో దెబ్బ పడి గిరిని ను శత్రువుల మీద పడి మిదపడి త్రొక్క యెత్తించుచున్నది తాను శత్రువులందఱు పట్టుకొనిన కందకములలో నుండుటకే యిష్టపడెను. తరువాత ఆరెండు ఆంగ్ల సైన్యవారు తీసికొనివచ్చిరి. హుల్లుకు దక్షిణ భాగమునకున్న తమ చుట్టుప్రక్కమును 28వ తేదీని విషయ పటాలము కాదాడెను. ఆరెండుసంఖ్య శత్రువులను విషయము ప్రయోగించి ఫిరంగులువెట్టి వారివారి శత్రువులెదిరించిరి. అడ్డముగా గట్టిన ముఠాద్రుకునెను శత్రువులు దాటి రావలసి చచ్చినది. విషయము ప్రయోగములను మును కందకములలో నుండి తిరిగిపోయినవారిని తామునులభముగా ముండ కంచె దాటి రాగముని జర్మనులనుకొనిరి. ముందుకువచ్చిన వ్రతీ జర్మనులను ప్రాణముతో వెనుకకు పోలేడు. డిల్లీకు పటాలము నకును వారికిని యుద్ధము జరిగిన పోటు 40 జర్మనులను చడియొండెను. రెండవసారి ఉత్తరము తిరుని జర్మనులు ఫిరంగులను వారివారి కందకములందఱు రాగిగిరి. మొదటి కందకము పరులలో ఆంగ్లేయసేనలకు సహాయముగానున్న పటాలము జర్మనులపై నుండి జర్మనులను గెంటివేసెను.

లండను, మే 1:—ఇగూసానును సామంతులకు కడన యుద్ధము. వాన్సుంటం అను గజలను తొంగిచు నౌకయును, మధ్య భాగా నుమద్రీయులో గజలకు కొట్టుకొని మునిగిపోయినది. ఉద్యోగులందఱును రక్షించుటకై కాని ఆగస్టులోని 6 గజలను రెండవదానిలోని 7 గజలను కనిపించుట లేదు. వైసు అడ్మిరల్ పరెసి యిప్పుడు జరిచాల్సిందిగాకొనిన కెప్టెన్ టి. పి. వాకరుగారు ఆగస్టు గారికి వాయుకులుగా నుండిరి.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
కంచభాష చీటి చూచికొనిన మోసము గలగద.
అమృతాంజనము అన్ని విధముల గలమును గలిగించును.

రోమహరి
డబ్బీ 1-కి ల. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. ముంబయ్యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.
చిరరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము పచనమగును జీర్ణశక్తియు బాగు కుడి రసప్రసావము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధి ము మోసము. 25 మాత్రల డబ్బీ 1-కి వెల 1-4-0.
అమృతాంజనం డి.పి. మదరాసు.

మదరాసు అండు సదరన్
మహారాష్ట్ర రైల్వేకంపెని
(లిమిటెడ్)
నోటీసు

గుత్తి (Gooty) డిస్ట్రిక్టు లైనులో ముద్దనూరు జూబూరు (రెండు ఊళ్ల తోసహా) నడుమనుండు 5వ సెక్షనుకొరకు రివిన్యూ మెయిన్ లైన్ ను సెక్షన్ లో కంట్రాక్టులనిమిత్తము తెండర్లు కావలయును. తెండరుఫారము, రెండు రూపాయలు చెల్లించుచో, రాయపురములో నుండు చీఫ్ ఇంజనీయరు ఆఫీసు నందుగాని, గుత్తియందుండు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు ఆఫీసునందుగాని దొరుకగలదు.

20 రీతిమయియున్న ఫారములుతప్ప యితర మయినవి పరిగణించబడవు. సెక్షనులోనుండు పను లన్నియు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు ఆఫీసులో దొరకు కంపెనీవారి నిబంధనల ప్రకారము జరుగుటక వలెను. క్రతితెండరు ఏబది రూపాయల డిపాసిటు సహాకంప వలెను. అగ్రిమెంటు వ్రాయుటకు కొర బడినపుడు వెనకటియువారు డిపాసిటు సొమ్మును పోగొట్టుకొనుదురు.

తెండర్లు 31-5-16 తేదీ పగలు 2 గంటల వరకు తీసికొనబడును. క్రతితెండరు కవరులో పెట్టి సీలుచేయబడి డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు యం. అండు యస్. యం. రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్ గుత్తి అని పైన అడ్డనువ్రాయుడి యుండవలెను.

కవురుమిద
Tendra for Revenue Maintenance Sectional Contract for 5th Section, Gooty District, N. W. Line.
అని వ్రాయవలెను.

రైల్వేకంపెని, అన్ని టికెట్లకు తక్కువ తెండరునుగాని మరిదేనిగాని అంగీకరించుటకు హామీ పడదు.

ఇదివరకు రైల్వేలో కనిపేయించిన తెండరుదాన్లు వారి తెండర్లతో సహా వారివారి సన్నాస పత్రములను గాని, తదితర విషయములను గాని కంపవలెను.

కృతార్థుడైన తెండరుకు, ఆ సెక్షనులో తన కును, కానలసినయెడల అట్టి సీజను టికెట్లకు యితరులకిచ్చు రేటులో సగము రేటునకు సీజను టికెట్లు ఇయ్యబడును.

కస్తూరి
విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలెంతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైనము దని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న ప్రియ మగుటచేతను, నవసర సమయములందు దొరకుట దుస్సరము. మా డిపొయందలి కస్తూరి యం డిత్తరపదార్థము తేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కి విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవారొకసారి పరీక్షించి నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలికకస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0
అమృతాంజనం డి.పి. మదరాసు.

ధర్మయేర్పాటు!

బంగారు

లోతులదూకుట్టి తెనుగు హిందూలా, పీల్కోడెండు. గ్రంథములనుగూర్చి చేయబడియున్న ధర్మయేర్పాటు చదివి తెలిసికొని యంతవరకు తెప్పించుకొనినా వెంటనే తెప్పించుకొనండి ఎన్నో ప్రభులు నిల్వలేవు నెలదినముల మార్చిమే ధర్మయేర్పాటు అమలులో నుండును.

ఇండియన్ పీనల్ కోడ్.
క్రాంతిహక్కు-884 పేజీల సంపూర్ణ గ్రంథము. కాలికోడెండు. పోస్టేజీ సహా, రూ. 4-8-0. కాగితములవలె పాచ్చి చిక్కులు తటస్థించినను, దైవాదగ్గరనువలన గ్రంథము అచ్చుముగించితిమి. సామాన్యసిద్ధిమంతులకు ఈ నెలాఖరువరకు పోస్టుఖర్చు సహా రూ. 2-4-0

తెనుగు హిందూలా
మంచి అచ్చు-మంచి కాగితము-కాలికోడెండు వెల 6 రూ. పో. సహా, రూ. 6-8.
వ్రాకోర్డ్ తీర్మాలు, ప్రీవీకాన్సిలు తీర్పులు, ధర్మకాస్త్రములు మున్నగు మూల ప్రమాణములు గల సంపూర్ణ గ్రంథము. ప్రతి హిందూ కుటుంబములో ఉండవలసి. 20 రూ. లోపు జీతముగల మనవలు కరణములు రిజల్టుగూర్చు మాట్టలు మొదలగు వారికి పి. పి. ఖర్చు సహా, రూ. 8-8-0.

కథారత్నావళి
640 పేజీలు-చక్కని పైజు-కాలికోడెండు. వెల రూ. 1-4-0 పో. 4 అణాలు.
చిత్రించిన నీతియుక్తి చతుర్తాగ్ర హాస్యరస ప్రధానములగు 180 కథలు. మృదుమధురతై. అనేక కథ ప్రతులు విక్రయమైనవి.

శతకరత్నావళి.
560 పేజీలు-చక్కని పైజు-కాలికోడెండు. వెల రూ. 1-4-0 పో. 4 అణాలు.
అనేకశతకము లిమిడియున్నవి. 2000 కథ్యత్నములు కలవు. అనేక కథ విక్రయము.

స్వరణానందము
వెల 6 అణాలు. పో. 2 అణాలు.
సారిభజనకీర్తనము, భజనోపదేశ స్తోత్రములు, పీఠిక సూక్తులు తెనుగుతోహారాలు, శ్రీరామరగడ, వాగాయయజురగడ, గోవిందరగడ, వగైరా 10 భాగములు కలవు. పదికేల వరహా చేయను.

విక్టోరియా డి.పి.,
వై.లాపూరు, మద్రాసు.
కీర్తి శేఖరైన నోపాలకృష్ణ గొఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము
క్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము,
పోస్టుఖర్చు నెం 212, మదరాసు.

వజ్రగుళికలు
20 మాత్రలగల డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు సరఫటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రియత్వమువలన గలుగును వ్యభిచారము సుఖ రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట అమృతాంజనం డి.పి., 6 తంబుసెట్టిపిథి మదరాసు.

THE GREAT WAR.

Fight Between Enemy Submarine & British Collier.

Disturbances in Ireland: Situation Under Control.

REBELS SURRENDERING: MR. REDMOND'S INDIGNATION.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Rebel Leaders' Surrender.

Nationalists' Indignation at Sinn-Feiners' Actions.

SIMLA, May 2.

The following special communique has been sent by the Secretary of State to H. E. the Viceroy, dated London 1st May:—

On Friday, the 21st April, a German submarine and a German vessel disguised as a Dutch trading vessel appeared off the west coast of Ireland. The submarine landed Sir Roger Casement, who was captured and is now in the Tower of London. The disguised vessel was stopped by a British war vessel and subsequently sunk.

On the 24th a grave disturbance broke out in Dublin. Sinn Feiners made a half-hearted attack on the Castle. The Post Office was forcibly taken possession of and telegraphic communication cut. The City Hall, Liberty Hall and other buildings and Stephen's Green were occupied, and troops on the way to the barracks held up. The movement spread to some other parts of the country, the principal centres of disturbance being in the country of Galway and in Enniscorthy. Disturbances are also reported from Killarney, Clonmel and Gorey. The normal garrison in Dublin was reinforced from Curragh on the 24th and from Belfast on the 25th and from England on the 26th. Stephen's Green and Liberty Hall were occupied and a cordon of troops drawn round the Sackville Street district in which the rebel headquarters appeared to be in the Post Office.

Martial Law was proclaimed throughout Ireland, and Sir John Maxwell appointed to the command. He reported on the evening of the 29th that the situation in Dublin was much more satisfactory. James Connolly, a rebel leader, is reported killed. Another leader, Pearse, has surrendered unconditionally. The rebels from Sackville Street and Post Office areas are surrendering freely. Up to the present time 707 prisoners have been taken, including Countess Murkiewicz. The rebels are reported to be still in possession of Enniscorthy, and a column of cavalry, infantry, and artillery, including four 7 inch guns sent there. In Galway the rebels are believed to be disbanding. The situation in other parts is normal.

Mr. Redmond, in the House of Commons, expressed—on behalf of all his colleagues of the Nationalist party and, as he believed, the overwhelming majority of the people of Ireland—the feeling of detestation and horror with which they regarded these proceedings.

At Drogheda the Nationalist Volunteers turned out under arms to assist the Government.

A report issued to-day by the General Officer Commanding Ireland states that all Dublin rebel commanders have surrendered.

Submarine and Collier Fight.

LONDON, May 2.

A disguised submarine attacked the collier "Wandle" in North Sea without warning. The "Wandle" which was armed for defensive purposes, exchanged shot for shot till the pirate disappeared. One man on the "Wandle" was wounded.

Nigeria's Financial Offer.

The Colonial Secretary's Reply.

LONDON, May 2.

It is officially announced that Mr. Bonar Law has informed the Governor-General of Nigeria that the Imperial Government will gratefully accept the offer of the Nigerian government to meet post-war charges for interest and sinking fund of one percent on six millions of Imperial war debt provided that the Imperial Government is satisfied that the financial position of Nigeria will allow it.

The Emirs Offer.

LONDON, May 2.

The Emirs of Kano and Katsina have offered to provide ten thousand and seven thousand yearly respectively towards the Nigerian contribution.

Three Ships Sunk.

LONDON, May 2.

The following ships have been sunk:—The British steamer "Teal" the Norwegian steamer "Mod", and the Swedish barque "Niola". The crew of the "Teal" were picked up.

Prince Albert's Health Restored.

LONDON, May 2.

It is officially announced that Prince Albert, who has been undergoing a long course of treatment for gastric disorder, has completely recovered and will shortly resume active duty in the navy.

Demand for Silver Coinage.

The "Times" Comment.

LONDON, May 2.

Commenting on the continued demand for silver for coinage which was the cause of the recent rapid advance in price, the "Times" suggests that a check on the persistent expansion of currency in circulation is needed. It points out that while, three times as much silver is coined by the British mint as was the case before the war, the issue of notes has also been increasing far beyond anything

that should have been needed by the withdrawal of gold. The "Times" believes that the reason is that the people are now holding much more cash than formerly partly owing to the convenience of notes. In anything like an organised campaign for economy this matter would receive attention.

Arthur Lionel Smith, Dean of Balliol College, Oxford, has been elected Master of Balliol.

Mr. William Hicks Beach will be the coalition candidate and Mr. William Boosey the Independent candidate for the Tewkesbury division of Gloucester.

France.

Heavy Defeats of Germans at Verdun, Destructive Work of French Air Squadrons.

LONDON, May 2.

PARIS.—The Germans have suffered heavy defeats at Verdun. A communique states that they attacked powerfully at dusk against Morthomme, and artillery and machine-gun fire inflicted enormous losses on them. Every German assault was smashed. Another series of German attacks at Cumines was similarly defeated with serious losses. There has been violent and continuous bombardment against Hill 304 and Vaux. French air squadrons made destructive attacks on railway stations and food and ammunition depots around Metz.

Hostile Works Damaged.

LONDON, May 2.

General Haig reports that the enemy, last night, exploded a mine at Carency, damaging our front trenches, but infantry did not attack. We repulsed a bombing attack south of Loos. We blew a countermine near Roelincourt against hostile miners. Our artillery seriously damaged hostile works near Angres. Artillery was active in the Ypres region. Seven air fights occurred yesterday, and two Germans were brought down.

Artillery and Aeroplane Activity.

LONDON, May 2.

PARIS.—A communique reports mine fighting in Argonne in the region of Fille Morte. Our positions left of the Meuse in the region of Verdun were violently bombarded. Artillery activity right of the Meuse was concentrated on Poivre Hill and Douaumont. During April, French battleplanes were particularly active in the region of Verdun and brought down thirty-one enemy aircraft. Six of our aircraft were worsted in the same period.

Russia.

Petrograd Communique.

LONDON, May 2.

PETROGRAD.—The features of this day's communique are that the Germans vainly attempted to debouch from trenches southwest of Lake Naroz in the face of our fire; that on the front in the direction of Diarbekir, Cossacks vigorously drove the enemy westward; and that on the front in the direction of Bagdad, we drove back an important force westward, capturing a portion of artillery and many ammunition wagons.

Italy.

Shortage of Food.

LAHORE, May 2.

LONDON, May 1st.—The "Vossische Zeitung" states that henceforth the inhabitants of Cologne will be limited to one pound of meat each per week.

EGYPT.

Situation at Sollum Getting Normal.

LONDON, May 2.

It is officially stated that the situation in the Sollum district of Egypt is rapidly returning to normal. We have occupied Moghara and are making continual air raids from Kharga on Dakhla. A small body of enemy is still occupying Baharia, terrorising natives who are stricken with typhus and hunger.

Germany.

Food for Prisoners in Germany.

LONDON, May 2.

STOCKHOLM.—In response to an urgent appeal by the Russian Government, the Swedish authorities are allowing the transport of enormous quantities of food for prisoners of war in Germany.

Composition of Austrian Army.

LAHORE, May 2.

LONDON, May 1.—The last one thousand Austrian captured by the Italians included 700 between the ages of 16 and 18 years. All the rest were over 35.—(C. and M. Gazette.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Bombay.

Mr. Tilak's Speech.

On the Congress Compromise.

BELGAUM, May 2.

Peace they had, but they, as nationalists, wanted progress. The nationalists were even prepared to unite with the bureaucracy if the latter came forward with some scheme of progress. They might still have differences with the moderates, but they must learn the important political art of finding out a via media for realizing the goal common to both. The amendment, though unsatisfactory in the spirit of it, was that the moderates were willing to work with them in a spirit of reconciliation. Besides, the compromise never meant the triumph of one party. The fear of the moderates that the nationalists would swamp the Congress was groundless, and entertained through ignorance of the Congress constitution.

Mr. Belvi endorsed Mr. Tilak's statement and stated that they did not wish to unite temporarily but for ever.

Mr. Gandhi's Speech.

Mr. Gandhi spoke as follows in Hindustani:—He was an outsider in the sense that he was not a member of the nationalist party or, for that matter, of any party. He had no mental desire for listening to the speeches or to his own voice, but he had felt it his duty, as an aspirant for national service, to study all the institutions he could, and hence it was that he found himself at the Belgaum Conference. He was desirous of being present there, as he was anxious to see the inauguration of an era of peace between the two great parties which he was assured would take place at Belgaum. It was a matter to him, therefore, of great pleasure that the foundation for unity was being laid at the Conference. He heartily supported the resolution moved by Mr. Tilak. He was sure that he was not expected to endorse every word of the resolution or the report that was adopted. It should be enough that he found himself in agreement with the main drift of the resolution. Had the wording of the resolution been in his own hands he would probably have omitted some expressions. Mr. Tilak's speech left nothing to be desired, and if he worked, as he was sure he would, and the nationalist party as a whole also worked truly in the spirit of the resolution and of Mr. Tilak's remarks, he was sure that the coming union would be a great blessing to the Motherland. It was for that reason that he found himself in disagreement with Mr. Baptista, whose speech seemed to be so much in tune with the pleaders. If we approach the question in the pleader's spirit we should be constantly picking holes. What was needed was to approach the national question as common men. We should then not only overlook faults and defects in our erstwhile opponents, and should even seek points of agreement and contact. Indeed when the party returned to the Congress, with an absolutely honest and selfless spirit, ever thinking of the country and its cause and never thinking of party or personal gain, God would be with them and God with us. The nation could then move forward in the face of the world's opposition.

Many other speakers supported the Resolution, and it was passed.

Among other resolutions adopted by the Conference was one for the restarting of schools of national education which were closed, and another for making the vernacular a medium of education.

The Conference then closed.

Charges Against a Railway Driver and Guard.

Assault, Hurt and Wrongful Restraint.

BOMBAY, May 2.

To-day before the Fourth Presidency Magistrate H. C. Putman, Engine Driver, and A. Wincott, Guard A. B. and C. I. Railway, appeared to answer the summons taken out against them by one Girjashanker Vaidya charging them with assault, hurt and wrongful restraint, under the Indian Penal Code and with failing to listen to his complaint and compelling him to sit in an overcrowded compartment and endangering the safety of a passenger under the Railway Act. The complainant alleged that he, with his wife, was travelling by night train from Charni Road Station. Five passengers entered his compartment in which there were already nine others. Before the train started from Grant Road the Railway authorities opened the door of his compartment and thrust in, notwithstanding his protest, nine more passengers, making a total of 23 in the compartment meant for ten. At the next suburban station two more passengers looking like "Sadhus" entered the compartment. Neither the Station Master nor the Guard, to whom the complaint called out, came up. After the train was in motion, the complainant with difficulty managed to pull the emergency chain and the train stopped. Before the Guard could come up the first accused rushed out and, hearing the complainant say that he had pulled the chain, held the complainant by the shoulder and, without asking the reason or the cause for pulling the chain, forcibly dragged him out of the compartment and threw him on the railway track. When the complainant tried to get up the first accused gave him five or six blows with his fist on his back. The second accused came up and gave the complainant some slaps and suggested to the driver to throw him off the line. Eventually the complainant got in, and at Dadar, where the train stopped, enquired for the accused's names. Here too he was molested and could not get their names. On the train reaching Bulsar the Guard prevented the complainant from going out of the compartment to see a doctor. The complainant subsequently got the names of the accused from the Traffic Superintendent. After some evidence the further hearing was adjourned.

At the opium sale to-day at Calcutta the total amount—ed to Rs. 23,62,300 against Rs. 16,41,875 last month.

TELEGRAMS.

Bombay Share Market.

BOMBAY, May 2.

The market kept steady throughout the day and was featureless. In view of the fact that a large number of transfers were issued yesterday the market is quiet and steady. Centrals declined to Rs. 226 1/2, Colaba land and Mill shares to Rs. 1335. Crescents were steady at Rs. 121 1/4. Currimbhoy's firm at Rs. 265, Davids steady at Rs. 478 1/2, Fazulbhoy's firm at Rs. 467 1/2, Indore Malwas steady at Rs. 282 1/2, Madhowji's firm at Rs. 1470 Standards firm at Rs. 1215 and Swadehis at Rs. 1760. The Bank shares are neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were firm at Rs. 890, Tata Iron and Steel (ordinary) firm at Rs. 165 and deferred steady at Rs. 675 1/2. 3 1/2 per cent Government paper notes were steady at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80-8 for buyers.

Calcutta.

Stealing Examination Papers.

Two Students Discharged by the Police.

CALCUTTA, May 2.

Two Bangalee students of the Calcutta Medical College, who had been arrested on a charge of theft of examination papers from the residence of Colonel Green, Professor of Midwifery were discharged by Mr. Shallow, Deputy Commissioner of Police. Nothing is known as to what action the Medical College authorities are going to take against them.

Charge of Perjury.

European Sentenced to One Month.

CALCUTTA, May 3.

Mr. S. W. Goode, District Magistrate, Alipore, has concluded the hearing of the case in which David Donaldson, a European mill assistant, was charged with perjury. The case was out of the Gogutal shooting incident in which Donaldson and a Mrs. Drummond were shot. Before the Sub-Divisional Magistrate at Barrackpore Donaldson said that he was asleep when he was shot and after he was shot he saw Mrs. Donaldson disappearing into the bath room. At the High Court Sessions, during the trial of Mrs. Drummond, Donaldson said that he shot himself and he was then by the order of the High Court put on trial for perjury before the District Magistrate of Alipore and a jury. After the Crown prosecutor had closed the case to-day the statement of the accused was taken. Mr. Donaldson said that his mind was so confused by the questions put to him for two days in examination, cross-examination and re-examination by Counsel on both sides that he would rather leave matters in the hands of his Counsel. Counsel for the accused addressed the Court for two hours in the course of which he submitted that the statements could be reconciled and that it was not sufficient for the prosecution to prove that one or other of these statements was false. They must go further and satisfy the Jury that this false statement was false to his knowledge and made by him intentionally with the object of misleading the Court. After retiring for half an hour and again for ten minutes the Jury brought in a verdict by four to one that the accused made two statements one of which was false to his knowledge.

In passing the sentence the District Magistrate said:—You have been charged with having committed an offence punishable under section 193, I. P. C. The Jury by a majority of four to one has found that you have given false evidence in one or other of the two Courts in question and I accept the verdict of the majority that you have committed the offence under section 193. In passing the sentence I remember the fact that you have already suffered severely from the wounds inflicted upon you. You have also suffered heavily in regard to the expense and also anxiety during these protracted proceedings. The point that weighs most with me is that throughout the whole of this transaction one redeeming point of your conduct has been that you have taken upon yourself the responsibility of an act which the law of the land holds to be an undoubtedly most serious offence. I would be glad if it was possible for me to let you go as I think that in committing this offence you have been guided solely by a desire to shield Mrs. Drummond, but under the law the offence of giving false evidence is a serious one. The law of the land imposes a heavy penalty which may amount to seven years rigorous imprisonment. It is impossible for me to overlook this fact, but bearing in mind all those considerations to which I have referred I sentence you to one month's imprisonment.

United Provinces.

The Post Peon Murder Case.

BENARES, May 3.

In the post peon murder case the Joint Magistrate of Benares after hearing a number of prosecution witnesses has committed Parshchandra Bose to the sessions and liberated Bhuloo on bail.

Mysore.

Prosecution for Holding Lottery.

BANGALORE, May 2.

Mr. J. C. S. Lawrence, Advocate, filed an affidavit before Mr. A. R. Cox, District Magistrate on behalf of Mr. W. W. Brind of Madras, who was called upon to show cause why he should not be prosecuted under Section 294 A of the Penal Code for having held a lottery called Blood stock Club Lottery without the sanction of the Government. In the course of the affidavit Mr. Brind stated that he was not at present the Director of the Club, having resigned his directorship in 1914, and he knew nothing of its transactions and had no connection with the club or its members or directors since 1914. The Magistrate promised to pass orders in a week.

The Resident.

The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, C. S. I., C. I. E., Resident in Mysore, paid a visit to the Home of the Friend-in-Need Society to-day and was shown round the premises

TELEGRAMS.

by Fr. Tabard, Honorary Secretary of the Society. Mr. Cobb expressed his satisfaction with the work of the Society in Bangalore.

Nurse for Hospital Ship.

Miss McGregor one of the nurses attached to St. Maratha's Hospital, left last night for Bombay to join the Hospital Ship "Madras".

Weather Report.

SIMLA, May 3.

The unsettled conditions near Andamans have concentrated into a storm to the west of Port Blair, where three inches of rain have fallen. Elsewhere the weather has been almost universally dry.

The temperature is rising along the Northwest Frontier but is still considerably lower than usual, generally in Northwest India.

FORECAST:—An increase of rainfall in Lower Burma.

BRIEF TELEGRAMS.

The Earl of Suffolk left Rangoon for Calcutta by the steamer "Dunera" yesterday.

At the opium sale yesterday the total amounted to Rs. 23,92,300 against Rs. 16,41,875 last month.

The famous Bengali Poet Sir Rabindranath Tagore is expected at Rangoon from Calcutta on Friday en route for Japan.

Her Excellency Lady Willingdon is leaving Bombay on the 14th May for England on a short visit. She hopes to return to India about the middle of August.

Seventy American drillers of Burma Oil Company at Yenangyaung struck work on Monday for higher wages and are on their way to Rangoon, their intention being to go to America.

It is stated that the condition of the Hon'ble Sir Dinshaw D. Davar, Kt., Judge Bombay High Court has been causing anxiety. He had gone to Matheran for a change, where he was under the treatment of Lieutenant-Colonel Kharagat Superintendent of the Hill, but his condition becoming very serious, he was brought to Bombay on Sunday last. Since then there is no change in his condition.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, May 3.

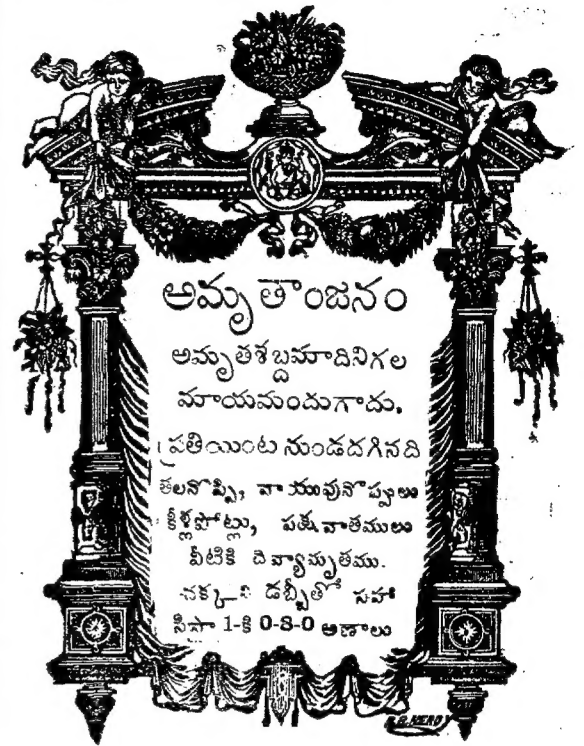
A correspondent at the Head Quarters describes the fire work of the Shropshires on the 21st and 22nd April and the Dublin Inniskilling Fusiliers on the 27. The former recaptured the trenches lost two nights earlier, and the Irishman repelled an enemy attack and made a successful counter-attack. The Shropshires spent hours crossing 200 yards of the so-called it ground. The mud was so thick that one unwounded was stuck on is helplessly from the night of the 21st April to the morning of the 25th. The correspondent ridicules the German official statement that they did not intend to retain the trench, owing to the wet. For two days they had worked like the brave in consolidating the ground, posting maxima, cutting common trenches and in fitting iron loophole. There was only one reason for the evacuation and that reason was the King's Shropshire Light Infantry. One Lance Corporal was occupied from 4 to 10-30 in the morning in getting a wounded man back 600 yards. He carried his comrade until he himself was struck in the shoulder, and then dragged him through the mud under continual fire. At daybreak he arrived completely exhausted. A private, who was wounded in the knee, insisted on staying in the captured trenches for 36 hours in order to help in repulsing two counter-attacks. He was then carried out on a stretcher. Another private held a saphead against a counter-attack single handed. The Irish held the Chalk Salient described by General Haig on the 27th April, south of Hulluch. The first enemy attack aided by gas and preceded by a heavy bombardment was launched in the morning against the southern part of the Salient. The enemy had to cross a wire entanglement and probably thought that owing to the gas they would do so easily with empty trenches before them. Not a man got through. Thirty six hours later forty corpses could be counted where the enemy met.

TELEGRAMS.

the Dublin's fire. The second attack was against the northern part of the Salient where the artillery so pounded the entanglement and parapets that the enemy reached the trenches. Then came the opportunity of the Inniskillings who were in the support trenches. Never was a job more cleanly or more quickly done than the turning out of the Germans from our trenches. (Pioneer's Cable.)

LONDON, May 2.

H. M. armed Yacht "Aegusa" and the Minesweeper "Nasturtium" have been sunk by mines in the Mediterranean. All officers were saved but six of the "Aegusa" crew and seven of the "Nasturtium's" are missing. The "Aegusa" was commanded by Captain T. P. Walker a retired Vice-Admiral.

క స్తూ రి

నివ బృహదములకు, కలరాకు, సుఖికి, బాలెంతోగమ మల వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుష్కయోగమైన మంజని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రయోజనములేతరును, నవరస సమయము లందువారకుట దు సరము. మా డిపోజంబరి కస్తూరియందితర వచారము తెలియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాత్రాపునుండి కొనస వారలకివినయము తెలిసియున్నది. కొననివా కొకసారి పరీక్షించినచో తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు తులం 1-కి రూ 80-0-0

చుండుకు నూనె

వెల సిసా 1-కి 0-6-0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలులు, జల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును, దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు. గోశోజనము తులం 1-కి రూ 7-0-0

అదివచ్చి కాన లేక జిన్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

Amrutanjana Depot Madras.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(ERGD.)

AMRUTANJAN

(REGD.)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

చక్కని తెలుగువల. చదివితీరవలయు.
ఇది గుంటూరుకోట్ట స్తీధను
మందపాటి పేంకట వరద రాజముశర్మ, బి. ఏ.,
గరభిక్షకు
వెల 8 అణాలు. గ్రంథాలయములకును, స్త్రీలకును
విద్యార్థులకును వెల 7 అణాలు.
గ్రంథములు గ్రంథకర్తయొద్ద దొరకును.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

వైద్యులము వేలకువేలు విక్రయము

చక్కని డబ్బీలో సహ సీసా 1-కి వెల 0.8-0.

తలనొప్పులనున్నను, వాయువుపోట్ల బోగొట్టున

చార్చుపునొప్పుల బారబోలును. పోట్లబోగొట్టున

వనమూలికలచే హిందూ దేశముందు

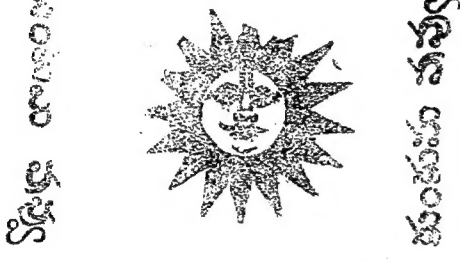
తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

సువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనం దీపో 6, తంబుకెట్టిపిడి, నడగాడు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమైన నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనుపారు మార్కెటు
మీదను గమనింపుడు. తగినంతమైన మొదలగునది
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—

మీ సారాయుని అండు కంపెనీ,
(36) 21, హమ్మింగ్విడ్, బాంబాయి.

నదాచారము

వాంఛితార్థము

నూర్వ్యాకృత్యార్థము లేదుట మొదలు రాత్రి
కయించుకలకు ఆచరింపవలసిన విధులన్నియు ధర్మశాస్త్ర
వచనములలోను తెలుగు చరక నుకృత్యాది వైద్యగ్రంథ
వచనోదాహరణములలోడని మంత్రములు మున్నగువానికి
తెలుగు చాత్వర్యమును ఇందు పొందియున్నాడు.

దీనియందుగల విషయములు:— పౌరతస్మకము 15
విధములు, ఋగ్వేదీయ పౌరతస్మకములు, పౌరతకాల దర్ప
నీయములు, మూర్తిప్రతిష్ఠాత్వవిధి, శాచవిధి, గంధావనిధి,
గాగ్రహారంతకావ్యములు, దంతధారణకావ్యములు, నిషిద్ధ
తిధులు, ఋగ్వేదీయ పౌరతస్మకము, యజుర్వేదీయ
పౌరతస్మకము, సామవేదీయ పౌరతస్మకము, ధర్మ
పుండ్ర భస్మధారణవిధులు, త్రిచాత్య నూర్వ్యాకృత్య
విధులు, సారసంత్రములు, నూర్వ్యాకృత్యము, గురుధ్యానము,
ఆత్మవిజ్ఞానము, సమకచతుర చాగ్రహారములు, దుష్ట, విష్ణు,
సారస్వతి, వసిష్ఠ, గణపతి, కామి, స్వప్ననూర్వ్యాకృత్యములు,
ఋగ్వేదీయ యజుర్వేదీయ భోజనవిధులు, భోజ్యవార్ధ
ములు భోజనానంతర జప్తయంత్రములు, పంచాయని స్థాపన
విధానము, యజ్ఞోపవీత ధారణవిధి, త్రైచాత్యం జైరాదివిధులు,
అమావాస్యాలిల తర్పణము, కాంచూరవిధి సున్నగునవి
ఎన్నియోగలవు. అందఱు పఠించవలసింది. 1-8-0.

ఇతరగ్రంథములు వినియోగము.

చిరునామా: ఎడిటరు స్వధర్మవ్యకాశిని, గుంటూరు.

గోరొజనము తులం ౧కి 2-౦-౦
రసభక్తము తులం 1-కి రూ 0-10-౦
కుంకుమ పువ్వు 2-0-౦
అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్నంజిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణ
స్టీమ్ ట్రాక్ లిమిటెడ్ కంపెనీవారివల్ల ఈ 1916 సం. మే
1 తారీఖు లగాయతు మిక్కిలి నవీకరణలకు ననుగుణించి
చక్కని యేర్పాట్లతో ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము అనకా
పల్లి మాడుగులగ్రామములకు చోడవరము బదాచిగ్రామముల
మార్గముగా స్టీమ్ మోటారుబండ్ల రాకపోకలు స్థాపించబడును.
ఈబండ్లలో మొదటి రెండవ తరగతుల చోట్లు మాత్రమే
ఆరురూపాయలున్నవి.

బండ్ల రాకపోకల కాలములవరకు.

(1) మాడుగులనుండి తెల్లవారి ౫.౦5 న 30 టు బయలు
దేరి వడ్డాది చోడవరములమీదుగా అనకాపల్లికి ౫.౦7 న 45
ట చేరును. (2) అనకాపల్లినుండి తెల్లవారి ౫.౧0 న 15 టు
బయలుదేరి చోడవరము వడ్డాదిమీదుగా ౫.౧2 న 30 టు
మాడుగుల చేరును. (3) మాడుగులనుండి ౫.౧౫ ౫.౧1 టు
బయలుదేరి వడ్డాది చోడవరములమీదుగా ౫.౧3 న 15 టు
అనకాపల్లి చేరును. (4) అనకాపల్లినుండి రాత్రి ౫.౦9 న 20
ట బయలుదేరి చోడవరము వడ్డాదిమీదుగా రాత్రి ౫.౧1
న 35 టు మాడుగుల చేరును.

టీక్కెట్ల క్రయముల పట్టి.

టీక్కెట్ల విశేషము	మొదటి తరగతి	రెండవ తరగతి
అనకాపల్లి - చోడవరము	0-12-0	0-6-0
అనకాపల్లి - వడ్డాది	1-2-6	0-9-3
అనకాపల్లి - మాడుగుల	1-8-0	0-12-0
చోడవరము - వడ్డాది	0-6-6	0-3-8
చోడవరము - మాడుగుల	0-12-0	0-6-0
వడ్డాది - మాడుగుల	0-8-0	0-4-0

హెచ్చరిక:—11 వయస్సుకు అందని పిల్లలకు అర్హ
చార్జీలు వుద్దేశించబడును. మొదటితరగతి ప్రయాణికులకు
25 పౌనులను రెండవతరగతి ప్రయాణికులకు 20 పౌను
లను చార్జీలు మిగిలించబడును. ఇంతకు హెచ్చుప
5 పౌనులకు పైబ 1 కి 1 వై ఆనగా ఒక డిమ్మిడి వంటకు
చార్జీ వుద్దేశించబడును.

రాధాకృష్ణ స్టీమ్ ట్రాంసిట్ కంపెనీ, అనకాపల్లి.
ప్రాక్రయిటరు:—నాగులకొండ రాధాకృష్ణ శర్మ, మదరాసు
N. Radhakrishniah,
148-149, Devarajamodali Street, Madras.

గ్యాలరీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయు
టకు తగినయదు నిపుణులను మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
పటో యేర్పాట్లగుటకు యేర్పాటుచేయునో అవి ఇది
శాలయనపుడు స్వల్పముగాచేయు రిషేరులను, యాచంకములు
ఇట్ల అభ్యాసపురస్కరముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
వోకట్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి
కట్టు పెంతువారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిచ్చించి వంతరుడును,
అందులకు ఫీజు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు జూన్ నెల 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరలవలసిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేదీని గాని
అంతకు ముందుగాని ధరభానులు చెడిపోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు గోరినవో నివసించుటకు తగినంతగలదును.
ఈ క్రింద నుదాహరించువారికి వ్రాసికొనవలెను.

(1) గ్యాలరీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

188 మంచి ధాతువుపై మంచులతోట
గొట్టించుట. పోటిలో వెలిగుచున్న రా
గియడవంజరిమాత్రము. 40 మాత్రముల దబ్బి క్రయము రు 1.
నువ్రసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంతక్రయమును ఎట్టి
అనుభవించుచున్నారో ఈమాత్రము బాల్యమును చెడువద్ద
గొడవచేత తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంధనము
సారము, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోవము,
అత్తిము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను నివృత్తి
చేయు కీవలె నిమిషములో పోగొట్టును. రాజైద్య శాస్త్ర
గ్రంథజీ కేశవజీ, 20, చీనాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

మదరాసు మోటారు ఇన్స్టిట్యూటు

283 24 జనరల్ పీటర్సుగోడ్డు
మోటారుగోడు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము
ను పోషగాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:—
బాగునూరిద్దార్థులకు ఉచితముగభనతియొ,భోజనాదికములు
విర్మాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
కడుగును, తయారైన వైద్యకరి శిష్యావృత్తియబడును. స్వల్ప
ఐక్యము దీనికివలయును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము వనిచేయవలెనపు “ఇంగ్లీషు
బాయిలరు కామ్యూజిమక్”ను యువయో
గింపవలయును దానినువయోగించిన బాయి
లర్లు త్రుక్కు పట్టి పొక్కులు పొక్కులు
లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్ మేప్పుకు
చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న
గొట్టములనున్న త్రుక్కు పట్టుకుండగను
సృజ్ఞముగా నుంచును. ఈ కామ్యూజిమక్
యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి
బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కన్నుకు
క్రొతవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించి
యు సలహాను గురించియు అడలుయేజుట్టుకే
వ్రాయవలయును.
5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 22-8-0.
ది రిలయన్సు పౌండ్లీ అండు
389 ఇంజనీరింగు వర్క్సు
తెచాలపెట్టె నెం 553 రు మదరాసు
(వై కామ్యూజిమక్ గోడుకన్ను ఈ పత్రిక
పేరుబాడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

ARMS & AMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి మందు,
కేపు, రవలు మొదలగునవన్ని
సారాయములు, స్పిరిట్లు,
నానావిధోపయోగవస్తువులు
మావద్ద దొరకును
ఎన్. వి. సారథి అండుకో
౧౦౧ చెనాబజారు రోడ్డు
280 మదరాసు

1౦0 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కాల్పనముఖమున పొందుకు స్వాభావిక
మొక కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే ఇల్లునున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యవార్ధమును కలగజేసి
తీరికసౌఖ్యమును దృఢగృహమును అగ్రావృద్ధి ఇచ్చించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జీ
యు మేమే భరించినవలెము. పెంతునో చాగి నుడు.
వైద్యశాస్త్ర సునిశితకర్ గోవిందజీ,
అశంకనిగ్రామ డొవధాయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

287] నూతన రోమనంహారి బేగంసాహిసోవ్

దేహమందలి గోరు భాగ
మున నుండు రోమనంహారి
కాని ఈ నూతన రోమనంహారి
సోపు ఒక్కతూల పునయోగించి
వినుముడను రోమనంహారి కు
దముగ పోగొట్టును. చర్మము
యొక్క స్వభావమైన రం
గున కాంతికిచేరుపుచేయక
రోమనంహారి పోగొట్టునోక.

ఇది ఒకటి. వెల 8 పిల్లలు కట్ట 1-0-0. పి. భక్తు 4 అ.
ఆర్. వి. వండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బండ్లవీధి, మదరాసు.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0
ఇది చునోపరిశుద్ధమునయే విద్యార్థులు, క్లిగ్గుడు,
ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుఖసృష్ట, విక్రంతి నివృత్తి,
ప్రత్యతాంజనముదీపో 6, తంబుకెట్టిపిడి, నడగాడు